

Посібник містить теоретичний та практичний матеріал для використання в роботі вихователями дошкільних закладів. Подано примірний перелік інтегрованих занять та розробок для розвитку творчої особистості дошкільника.

**Відділ освіти, молоді та спорту Карлівської РДА
Методичний кабінет**

**Інтегровані заняття
як засіб розвитку творчої
особистості в дошкільному закладі**

**Федорівський навчально –
виховний комплекс
«загальноосвітня школа
I–III ступенів – дошкільний
навчальний заклад»
імені Г.Т.Берегового
Магда Леоніда Петрівна
вихователь**

2016

З М І С Т

Вступ

Розділ 1. Розвиток і формування творчої особистості дитини дошкільного віку

- 1.1. Особливості розвитку особистості дитини дошкільного віку**
- 1.2. Психологічні особливості розвитку особистості дошкільника**
- 1.3. Формування творчої особистості дошкільника**

Розділ 2. Інтегровані заняття як засіб розвитку творчої особистості дошкільника

- 2.1. Характеристика інтегрованих занять**
- 2.2. Методичні основи використання інтегрованих завдань в дошкільному віці**
- 2.3. Головні принципи організації інтегрованого заняття**
- 2.4. Методика підготовки й проведення інтегрованих занять**

Розділ 3. Використання інтегрованих занять та їх елементів як засобу розвитку творчої особистості дитини в дошкільному закладі

- 3.1. Інтегроване заняття з логіко – математичного розвитку, музики, малювання «Зимонька – зима»**
- 3.2. Інтегроване заняття з логіко – математичного розвитку, художньої літератури «Завдання Чарівника-Олівця»**
- 3.3. Інтегроване заняття з мовленнєвого спілкування, логіко - математичного розвитку, ознайомлення з природою, малювання «В гості до Осені»**
- 3.4. Сценарій свята для середньої та старшої груп «Новорічний карнавал»**
- 3.5. Інтегроване заняття в старшій групі «На ярмарку»**

(ознайомлення з соціумом, розвиток мовлення, музика, художня література)

**3.6. Сторінками журналу «Моя Батьківщина - ненька Україна»
(Інтегроване заняття з мовленнєвого спілкування, ознайомлення з соціумом, музичного розвитку, художньої літератури *по матеріалам Сальнікової І. М.*)**

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

ВСТУП

«Дати дітям радість праці, радість успіху у навчанні, збудити в їхніх серцях почуття гордості, власної гідності – це перша заповідь виховання... Успіх у навчанні – єдине джерело внутрішніх сил дитини, які породжують енергію для переборення труднощів, бажання вчитися».

(В.О.Сухомлинський).

[1]

Духовний, економічний, політичний, та культурний розвиток суспільства значною мірою залежить від освітнього рівня його громадян. Тому у сучасному світі істотно зростає роль формування творчого розвитку дітей, зокрема й дошкільного віку. Державна програма «Освіта» (Україна XXI століття), Національна Доктрина розвитку освіти України у XXI столітті (2001), Закон України «Про дошкільну освіту», (Базовий компонент дошкільної освіти в Україні) підкреслюють, що основні завдання дошкільної освіти полягають у її спрямованості на гармонійний та різнобічний розвиток особистості, формування у неї цілісної картини світу. В цьому контексті актуальним стає забезпечення умов для творчої самореалізації особистості кожної дитини у навчально-виховному процесі. [4].

Сприяння розвитку у дошкільників цілісної та багатовимірної картини світу передбачає дотримання одного з провідних методологічних принципів дошкільної освіти – інтеграції. Ознайомлення педагогів з різновидом природовідповідної технології сприятиме ефективності освітнього процесу та розвитку творчого потенціалу вихованців.

У посібнику, я ставила за мету показати необхідність творчого розвитку кожної дитини дошкільного віку; розкрити вплив багатьох чинників на формування особистості дошкільника та висвітлити особливості дитячої творчості засобами інтегрованих занять.

Інтегровані заняття, на відміну від традиційних, дають додаткові можливості для формування у дітей мистецьких уявлень, знань і умінь. Інтегровані технології передбачають кількісне збільшення та якісне збагачення зіставлень, аналогій, стимулювання міжсенсорних асоціацій, розширення діапазону художньо-естетичних узагальнень.

Інтегрований підхід сприяє переосмисленню загальної структури організації учбового процесу, спеціальній підготовці дітей до процесу сприйняття, розуміння і осмислення інформації (позицій науки, історії, розвитку культури, особливостей різних мистецтв, довколишньої природи), формування в дітей розуміння і уявлень про взаємодію всього в світі, як єдиного цілого.

В дошкільному віці присутнє інформаційно-образне і сенсорне насичення дитини, її гармонійний розвиток на основі поліхудожнього сприйняття світу і вираження себе в різних видах діяльності. Мистецтво в дошкільному віці розглядається як засіб освоєння, відкриття світу в багатообразних формах його прояву.

Інтегрований підхід відповідає одній з основних вимог дошкільної дидактики: освіта має бути невеликою за об'ємом, але ємною.

Інтегроване навчання дозволяє побачити і зрозуміти будь-яке явище цілісно. В дитячому садку існує наочна система навчання і часто виходить, що знання залишаються розрізненими, штучно розчленованими за наочним принципом, а в результаті діти не завжди цілісно сприймають всю картину навколишнього світу. Інтегровані заняття є об'єднанням декількох видів діяльності.

Заняття інтегрованого характеру викликають інтерес, сприяють зняттю перенапруження, перевантаження і стомлюваності за рахунок перемикання їх

на всілякі види діяльності, передбачають глибоку форму взаємозв'язку, взаємопроникнення різного вмісту виховання і освіти дітей. Такий зв'язок забезпечує глибше і різностороннє пізнання предметів і явищ дійсності, формування асоціацій і їх активізацію в процесі творчості у всіляких формах естетичної діяльності. В інтеграції один вигляд мистецтва виступає стержневим інший - допомагає ширшому і глибшому осмисленню образів і їх створенню різними виразними засобами. Інтегровані заняття направлені на вивчення нового матеріалу. Педагогічний сенс такого викладання полягає в тому, що воно передбачає планувати заняття по темі, загальній для декількох предметів, які можуть проводитися різними вихователями в різні години.

Розділ 1.Розвиток і формування творчої особистості дитини дошкільного віку

1.1.Особливості розвитку особистості дитини дошкільного віку

Фізичний розвиток

Упродовж усього періоду дошкільного дитинства (від трьох до семи років) продовжується інтенсивне дозрівання організму дитини, що створює необхідні передумови для більшої самостійності, засвоєння нових форм соціального досвіду внаслідок виховання та навчання.

Характерне для раннього віку стрімке збільшення росту та ваги дещо сповільнюється (прискорюючись знову наприкінці дошкільного віку). Важливого значення набуває окостеніння скелета при збереженні хрящової будови окремих його ланок, збільшення ваги м'язів (розвиток загальної мускулатури випереджає формування функцій дрібних м'язів руки). Удосконалюється діяльність серцево-судинної системи.

Відбуваються подальші морфологічні зміни в будові головного мозку, зростає його вага, посилюється регулятивний вплив кори великих півкуль на функціонування підкірки, виникають складні умовні рефлекси, в яких провідну роль відіграє слово, тобто інтенсивно формується друга сигнальна система.

Соціальна ситуація розвитку

Дошкільний вік характеризується виникненням нової соціальної ситуації розвитку. У дитини вже з'являється коло елементарних обов'язків. Змінюються взаємини з дорослими, набуваючи нових форм: спільні дії поступово змінюються самотійним виконанням дитиною вказівок дорослого.

З'являється можливість систематичного навчання згідно з певною програмою, хоча останню можна реалізувати лише в тій мірі, в якій вона стає власною програмою дитини (Л.С. Виготський).

Окрім того, в цьому віці дитина вже вступає в певні стосунки з однолітками, що також визначає ситуацію її розвитку.

Внутрішня позиція дошкільника стосовно інших людей характеризується передусім усвідомленням власного "Я" та своїх вчинків, величезним інтересом до світу дорослих, їхньої діяльності та взаємин.

Особливості соціальної ситуації розвитку дошкільнят виражаються в характерних для них видах діяльності, передусім у сюжетно-рольовій грі, яка створює сприятливі умови для доступного в цьому віці освоєння зовнішнього світу.

Трудова діяльність

Дошкільнят уже привчають до виконання окремих трудових завдань, причому розпочинають цю роботу в ігровій формі. Відсутність диференціації гри та праці — характерна особливість трудової діяльності молодших дошкільнят, яка до певної міри зберігається і в середньому та старшому дошкільному віці. В останніх випадках інтерес до процесу діяльності поєднується з інтересом до її результатів та того значення, яке їхня праця має для інших. Діти здатні усвідомлювати обов'язковість трудових завдань і привчаються виконувати їх не тільки з цікавості, але й розуміючи їх значимість для інших людей.

Наголосимо, що спрямованість трудових дій дітей залежить від того, як вона організується та мотивується дорослими.

Особливості навчання

Дошкільник набуває власного досвіду і засвоює доступний йому досвід інших, спілкуючись із дорослими, граючи в рольові ігри, виконуючи трудові доручення тощо, тобто він постійно вчиться. Крім того, в цьому віці розпочинається освоєння форм навчальної діяльності.

Навчальна діяльність — це спілкування з дорослими, які не тільки активізують, спрямовують, стимулюють дії, а й керують процесом їх формування. Діти засвоюють знання, вміння й навички, оскільки вивчають необхідні для цього дії та операції, оволодівають способами їх виконання. Серед таких дій назвемо передусім цілеспрямоване сприймання об'єктів, виділення їх характерних ознак, групування предметів, складання оповідань, перелік предметів, малювання, читання, слухання музики тощо.

Роль навчання в розумовому розвитку дитини зростає, якщо має місце набуття не окремих знань, а певної їх системи, та формування потрібних для їх засвоєння дій (О.В. Запорожець та ін.).

Сенсорний розвиток

Сенсорний розвиток дошкільника включає дві взаємозв'язані сторони — засвоєння уявлень про різноманітні властивості предметів та явищ і оволодіння новими діями, які дають змогу повніше та більш диференційовано сприймати світ.

Ще в ранньому віці у дитини накопичилося певне коло уявлень про ті чи інші властивості предметів, і деякі з таких уявлень виконували роль зразків, з якими порівнювалися нові предмети у процесі їх сприймання. Тепер же починається перехід від предметних зразків, що базуються на узагальненні індивідуального досвіду дитини, до використання загальноприйнятих сенсорних еталонів, тобто вироблених людством уявлень про основні різновиди властивостей і відношень (кольору, форми, розмірів предметів, їх розташування у просторі, висоти звуків, тривалості проміжків часу тощо).

Поступове ознайомлення дітей з різними видами сенсорних еталонів та

їх систематизація — одне з найважливіших завдань сенсорного виховання в дошкільному віці. Його основою має бути організація дорослими дій дітей з обстеження та запам'ятовування основних різновидів кожної властивості, що здійснюється передусім у процесі їх навчання малюванню, конструюванню, ліпленню та ін.

Паралельно дитина засвоює слова, що означають основні різновиди властивостей предметів. Слово-назва закріплює сенсорний еталон, дає змогу точніше й усвідомленіше його застосовувати. Але це можливо за умови, що слова-назви вводяться на основі власних дій дитини з обстеження та використання відповідних еталонів.

У дошкільному віці відбувається зниження порогів чутливості (зорової, слухової та ін.). Зростає гострота зору, спроможність розрізняти відтінки кольорів, розвивається звуковисотний та фонематичний слух, відчуття дотику тощо. Усі ці зміни є наслідком того, що дитина оволодіває новими способами сприймання, які мають забезпечити обстеження предметів та явищ дійсності, їх різноманітних властивостей та взаємозв'язків.

Дії сприймання формуються залежно від оволодіння тими видами діяльності, що вимагають виявлення й урахування властивостей предметів та явищ. Розвиток зорового сприймання пов'язаний передусім із продуктивними видами діяльності (малюванням, аплікацією, конструюванням). Фонематичний слух розвивається у процесі мовного спілкування, а звуковисотний слух — на музичних заняттях (з допомогою ігор-вправ, побудованих за принципом моделювання звуковисотних відношень).

Поступово сприймання виділяються у відносно самостійні дії, спрямовані на пізнання предметів та явищ навколишнього світу, виконання перших перцептивних завдань.

Перцептивні дії, адекватні об'єкту, починають формуватися у дітей п'яти - шести років, їх характерною ознакою є розгорненість, включення до свого складу великої кількості рухів рецепторних апаратів, що здійснюються рукою чи оком.

Інтелектуальний розвиток

У тісному зв'язку з удосконаленням сприймання розвивається і мислення дитини. Як уже зазначалося, наприкінці раннього дитинства на основі наочно-дійової форми мислення починає складатися наочно-образна форма. У дошкільному віці має місце її подальший розвиток. Мислення стає образно-мовним, тобто таким, що спирається на образи уяви і здійснюється за допомогою слів. Усе це є свідченням того, що мислення набуває певної самостійності, поступово відокремлюється від практичних дій, у які було вплетене раніше, стає розумовою дією, спрямованою на розв'язання пізнавального завдання.

Зростає роль мовлення у функціонуванні мислення, бо саме воно допомагає дитині мислено («про себе») оперувати об'єктами, порівнювати їх, розкривати їхні властивості та співвідношення, виражаючи цей процес та його результати в судженнях і міркуваннях. Мотивами такої діяльності є прагнення зрозуміти явища оточуючої дійсності, з'ясувати їхні зв'язки, причини виникнення тощо.

Діти чутливі до суперечностей у своїх судженнях, вони поступово вчаться узгоджувати їх, міркувати логічно. Необхідною умовою цього є достатня обізнаність з об'єктами, про які йдеться у їхніх міркуваннях.

Розвиток мислення дітей дошкільного віку значно прискорюється, якщо він відбувається не стихійно, а в умовах цілеспрямованого і правильно здійснюваного керування з боку дорослих за цим процесом.

Розвиток мислення тісно пов'язаний із суттєвими позитивними зрушеннями у **мовленні** дошкільнят. Швидко зростає словниковий запас, досягаючи до семи років 3500-4000 слів. У словнику, окрім іменників та дієслів, значне місце посідають прикметники, займенники, числівники та службові слова, згідно з їх співвідношенням у мові, якою дитина оволодіває.

Дошкільнята загалом опановують фонетичну будову рідної мови, навчаються вільно артикулювати окремі звуки та поєднувати їх у звукосполучення.

Протягом дошкільного віку діти досягають значних успіхів в оволодінні граматиною мови, структурою простих та складних речень.

Відбувається подальша диференціяція функцій мовлення. До функції спілкування додається планування своєї діяльності та її регулювання за допомогою мовлення. Мовлення стає засобом планування, коли переходить з кінця дії на її початок, а засобом довільного регулювання — коли дитина навчається виконувати вимоги, сформульовані за допомогою мовлення (А.О. Люблінська, О.Р. Лурія).

В ході останнього процесу виникає внутрішнє мовлення, яке стає засобом формування й функціонування внутрішніх розумових дій. Поява внутрішнього мовлення є ознакою розвитку в дитини словесно-логічного мислення, що ґрунтується на практичній діяльності.

Внутрішнє мовлення — наслідок інтеріоризації мовлення вголос і засіб перетворення зовнішніх практичних дій у внутрішні дії. Стосовно дошкільного віку, йдеться лише про генетично ранні й специфічні форми внутрішнього мовлення (воно виконує психологічно внутрішні функції з опорою на зовнішню діяльність).

У дошкільників починає формуватися довільна увага. Вони вже можуть виділяти об'єкти відповідно до потреб своєї діяльності та спеціально зосереджуватись на них. Мимовільна увага при цьому не зникає, а продовжує розвиватись, набуваючи більшої стійкості та обсягу.

1.2. Психологічні особливості розвитку особистості дошкільника

Уже в дошкільному віці починає реально формуватись особистість дитини, причому цей процес тісно пов'язаний з розвитком емоційно-вольової сфери, із формуванням інтересів та мотивів поведінки, що, відповідно, детерміновано соціальним оточенням, передусім типовими для даного етапу розвитку взаєминами з дорослими.

Джерелом емоційних переживань дитини є її діяльність, спілкування з оточуючим світом. Освоєння в дошкільному дитинстві нових, змістовніших

видів діяльності сприяє розвитку глибших та стійкіших емоцій, пов'язаних не лише з близькими, а й з віддаленими цілями, не тільки з тими об'єктами, що дитина сприймає, а й тими, які уявляє.

Діяльність породжує передусім позитивні емоції, причому своєю метою, сенсом, якого вона набуває для дитини, та самим процесом її виконання.

Зростає потреба дошкільника в товаристві ровесників, внаслідок чого інтенсивно розвиваються соціальні емоції (симпатії, антипатії, уподобання тощо). Виникають інтелектуальні емоції. У процесі спілкування дитини з дорослими формуються її моральні почуття. Урізноманітнюються прояви почуття власної гідності: розвивається як самолюбство, так і почуття сорому, ніяковості.

Дошкільник починає відособлюватися від дорослого, диференціюючи себе як самостійну людську істоту. При цьому поведінка дитини зорієнтована на дорослого (його вчинки та стосунки з людьми) як зразок для наслідування.

Вирішальну роль у засвоєнні зразків поведінки відіграє оцінка, яку авторитетні для дитини люди дають іншим дорослим, дітям, героям казок та розповідей тощо.

Орієнтація поведінки дошкільника на дорослого зумовлює розвиток її **довільності**, оскільки тепер постійно зіштовхуються як мінімум два бажання: зробити щось безпосередньо («як хочеться») чи діяти відповідно до вимог дорослого («за зразком»). З'являється новий тип поведінки, яку можна назвати **особистісною**.

Поступово розвивається певна **ієрархія мотивів**, їх супідрядність. Діяльність дитини тепер зумовлюється не окремими спонуканнями, а ієрархічною системою мотивів, у якій основні та стійкі набувають провідної ролі, підпорядковуючи ситуативні пробудження. Пов'язано це з **вольовими** зусиллями, потрібними для досягнення емоційно привабливої мети. [2].

Що старші стають діти, то рідше у їх поведінці проявляються

афективні дії, їм легше впоратися з виконанням необхідних для досягнення мети дій всупереч обставинам.

На розвиток вольових якостей позитивно впливає гра. Відособлюючись від дорослого, дошкільник вступає в активніші взаємини з однолітками, які реалізуються передусім у грі, де необхідно підкорятися певним правилам, обов'язковим для всіх, виконувати заздалегідь визначені дії.

Ігрова діяльність надає сенсу вольовому зусиллю, робить його ефективнішим. На розвиток волі у цьому віці позитивно впливає продуктивна та трудова діяльність дитини.

Дошкільник робить перші кроки у самопізнанні, розвитку *самосвідомості*. Об'єктами самопізнання є окремі частини тіла, дії, мовні акти, вчинки, переживання та особистісні якості.

З розвитком довільності психічних процесів стає можливим їх усвідомлення, що служить основою саморегуляції.

У спільній грі, виконуючи різноманітні завдання, діти порівнюють свої досягнення з досягненнями інших, оцінюють не лише наслідки своєї роботи, але й власні можливості, вчаться контролювати себе та ставити перед собою конкретні вимоги.

Самооцінка дитиною власних учинків, умінь та інших якостей формується на основі оціночних суджень дорослих. З віком зростає об'єктивність дитячих самооцінок.

Характерною є схильність дитини до самоутвердження спочатку в очах дорослих, потім — однолітків, а згодом — і у власних очах.

Джерелом емоційних переживань дитини є її діяльність, спілкування з оточуючим світом. Освоєння в дошкільному дитинстві нових, змістовніших видів діяльності сприяє розвитку глибших та стійкіших емоцій, пов'язаних не лише з близькими, а й з віддаленими цілями, не тільки з тими об'єктами, що дитина сприймає, а й тими, які уявляє.

Діяльність породжує передусім позитивні емоції, причому своєю метою, сенсом, якого вона набуває для дитини, та самим процесом її виконання.

Зростає потреба дошкільника в товаристві ровесників, внаслідок чого інтенсивно розвиваються соціальні емоції (симпатії, антипатії, уподобання тощо). Виникають інтелектуальні емоції. У процесі спілкування дитини з дорослими формуються її моральні почуття. Урізноманітнюються прояви почуття власної гідності: розвивається як самолюбство, так і почуття сорому, ніяковості.

Важливе значення у формуванні моральних почуттів мають дитячі уявлення про позитивні еталони, що дозволяють передбачати емоційні наслідки власної поведінки, завчасно переживати задоволення від її схвалення як "хорошої" або ж невдоволення від її оцінки як "поганої". Таке емоційне передбачення грає вирішальну роль у формуванні моральної поведінки дошкільника (О. В. Запорожець).

Дошкільник починає відособлюватися від дорослого, диференціюючи себе як самостійну людську істоту. При цьому поведінка дитини зорієнтована на дорослого (його вчинки та стосунки з людьми) як зразок для наслідування.

1.3. Формування творчої особистості дошкільника

Цілеспрямований творчий розвиток особистості дитини починається у дошкільному віці. Саме в цей період вихователі та батьки повинні сприяти розвитку творчих здібностей дошкільників, так як у цьому віці репродуктивна та спонтанна творчість дошкільника поєднується зі швидким зростанням інтелекту, логічного і абстрактного мислення. В дошкільному віці швидко розвивається можливість самостійної постановки завдань, пошук їх вирішення. Тому розвиток творчої особистості кожної дитини особливо у дошкільному віці є важливим завданням в роботі вихователя сучасного дошкільного закладу.

Проблема розвитку творчої особистості ніколи не втрачала актуальності. Її досліджували такі філософи, педагоги, психологи як Б. Ананьєв, В. Андрєєва, М. Бердяєв, В. Кан-Калік, О. Леонтьєв, Б. Ломов, С. Рубінштейн, О. Савченко. Здібності творчої особистості вивчалися Л. Виготським, В. Дружиніним, В. Кліменком та ін. Сутність творчості як специфічного виду діяльності розглядалася В. Давидовим, М. Валлахом, Дж. Гілфордом, Л. Коганом, О. Матюшкіним, Я. Пономарьовим та ін. Формування творчої особистості дітей на різних етапах їх навчання вивчали І. Волкова, В. Козленко, М. Лещенко, О. Савченко, С. Сисоєва, Л. Хомич та ін. Проблеми розвитку дошкільника та його готовності до школи досліджували А. Богуш, В. Захарченко, О. Кононко, Ле Тхань Ванон, О. Фунтікова та ін. Проблеми дошкільного виховання в історико - педагогічних аспектах розглядалися С. Дудковською, С. Попиченко, В. Сергєєвою, Т. Слободянюк та ін.

Завжди викликає захоплення людина інтелектуально розвинена, яка вміє логічно мислити, концентрувати увагу, фізично здорова. Але на думку В. Дмитрієвої, для того щоб людину вважали всебічно розвиненою, цих якостей недостатньо. Тому дуже важливо з раннього віку розвивати не тільки інтелектуальні, а й творчі здібності дошкільника. Невипадково з давніх часів будь - яка педагогічна система не уявлялася без вивчення іноземної мови, музики, малювання, як правило ці дисципліни вважалися навіть обов'язковими. Дякуючи тому, що традиційне сімейне виховання передбачало розвиток творчих і гуманітарних здібностей, ми і сьогодні вважаємось культурною нацією [3].

Масару Ібука вважає, що дитяча творчість формується на польоті уяви, загостренні інтуїції, які можуть виливатися у витвори та відкриття. На цьому найвищому рівні творчості інтелект, ерудиція і уява поєднані. Успіхи творчості входять в суб'єктивне емоційне сприймання і досвід раннього дитинства. Іншими словами, дитячі фантазії, які дорослим здаються далекими від реального життя, дійсно вважаються зародком творчості.

Наприклад, ви даруєте дитині іграшку, якусь тварину. Вона може зрівняти себе з цією твариною, придумати цілу історію про неї на основі якогось реального прикладу чи казки, яку вона чула. Дорослий малює чайник, а дитина бачить на малюнку рибу з відкритим ротом [5].

Кожен вихователь повинен заохочувати ініціативу малюка. Його не можна сварити за помилки і кепкувати із невдалих спроб виконати завдання. Навіть якщо дії малюка, на погляд дорослого безглузді, обов'язково треба знайти, за що можна було б похвалити, наприклад, за цікавий спосіб вирішення, за почуття гумору, за сміливість чи винахідливість, за старанність чи акуратність і т. п. Неможна забувати говорити дитині, що вона розумна і здібна.

Велике значення для малюка має форма, в якій ви оцінюєте результати його діяльності. В усіх випадках першим і основним принципом оцінки повинна бути похвала, що свідчить про загальне позитивне ставлення до нього. А вказати на помилки можна, наприклад, так: «Ти дуже старався, але поки що тобі не все вдалося. Думаю, наступного разу ти зможеш виконати завдання набагато краще». Після цього вихователям варто підказати дитині, як можна виправити помилки. Така оцінка надзвичайно важлива навіть тоді, коли результат роботи зовсім негативний.

На формування творчої особистості дитини впливає багато чинників, серед яких чільне місце посідає культура і мистецтво. Поступово знайомлячись із культурною спадщиною людства, дитина прилучається до її цінностей, збагачує власний життєвий досвід, має можливість творчо застосовувати набуті знання у притаманних їй видах діяльності. Відповідно, розвивається уява, мислення, комунікативні навички, вміння розуміти іншого тощо. Музика, художнє слово, зображувальне мистецтво, театр стають для дитини джерелом переживання радощів, відкривають дитині мистецтво, забезпечують багатство вражень.

Висококваліфікований професіонал несе дітям добро, високу духовність, розкриває потенційні можливості інтелектуального та творчого розвитку кожної дитини, сам є творчою особистістю. Саме такий фахівець турбуватиметься про всебічний розвиток дошкільників, організацією цікавого й змістовного життя протягом їхнього перебування в дошкільному навчальному закладі. Вихователь повинен бути обізнаним щодо основних теоретичних положень про дитячу творчість особливостей її розвитку в дошкільному віці тощо [7].

Зважаючи на психологію особистості дитини-дошкільника, не можемо не зупинитися на особливостях дитячої творчості. Аналіз праць науковців дозволяє стверджувати, що:

- творчі прояви у дитини проявляються досить рано. Але, на жаль, наука не має достатньо повної характеристики творчих проявів дитини раннього віку. Зумовлене це насамперед тим, що кожна дитина індивідуальна, отже, творчі прояви у кожної окремої дитини будуть притаманні тільки цій дитині, хоча, є й типові творчі прояви, характерні для дітей-дошкільників;
- для дитячої творчості характерними є непередбачуваність, спонтанність. Творчі процеси найчастіше протікають на несвідомому рівні, а свідомість фіксує лише їхній кінцевий результат. Причому не все, що дивує дитину, буде дивувати дорослого, оскільки світ дитини - своєрідний, непізнаний, індивідуальний - є такий, що не завжди піддається дорослому поясненню;
- і у творчій, і в будь-якій діяльності дитині властиві всеохоплююча допитливість, дослідження світу: від «Що це таке?» до «Хочу все знати!» Пізнавальна активність дитини спрямована не тільки на пізнання окремого предмета чи явища, а й на розпізнання його устрою, причини, мети, призначення, способу використання й таке інше. Пізнавальний інтерес є важливою складовою пізнавальної активності. Він зростає у процесі накопичення дитиною досвіду пізнавальної діяльності, що також виявляється у дитячій творчості;

- дитині властивий потяг до казок, віршів, музики, картин, загалом - до мистецтва. Однією з характерних рис дитини раннього та дошкільного віку є відчуття прекрасного, прагнення до красивого. З народження дитину приваблюють ритмічні рухи, музичні звуки, яскраві кольори, виразна міміка, голоси дорослих і дітей. Поступово у неї формується естетичне сприйняття, яке стане основою, « матеріалом» для творчої діяльності;
- дитяча творчість, як правило, пов'язана з грою. Адже давно відомо, що гра є провідною діяльністю дитини дошкільного віку, а отже - й „ веде ” за собою розвиток дитини. Дошкільнята малюють і - грають, танцюють і - грають, конструюють і - грають, називають слова, вигадують казки й постійно грають. Грають навіть тоді, коли займаються серйозною справою. Через гру, експериментування, творчість іде пізнання дитиною навколишнього світу. У грі дитина робить спроби знайти своє місце у житті;
- творчість вимагає забезпечення певних умов, за яких дитина почувається вільною від впливу дорослого. Коли діти захоплені, вільні, безтурботні, творче рішення приходить ніби саме собою. Дитина дивується, радіє результатам. Творчі прояви наявні там, де відсутні заборони, стримування, певні знання, моральні принципи тощо. Л. Виготський вказував, що у дитячій творчості велику роль відіграє комбінування цілого та частин, реального та вигаданого. Отже, в самостійній діяльності або під час спільних з дорослим ігор дитині слід ненав'язливо розкривати прийоми творчого мислення, вчити її помічати незначне;
- креативність є однією з базових характеристик дитини дошкільного віку, що характеризує активну позицію особистості, готовність ухвалювати миттєві рішення, допитливість, здатність коментувати процес та результати діяльності, стійку мотивацію досягнень, розвинену уяву, а також здатність до створення творчого образу, який характеризується оригінальністю, варіативністю, гнучкістю та рухливістю [7].

Дитяча творчість може передавати думки, почуття, стан, настрій, фантазії дитини через художнє слово, образотворчу діяльність, музичну творчість, виразні рухи, мімічні та пантомімічні етюди. Розподіляє роботу під час колективного обговорення. Об'єктивно оцінює свої і чужі роботи [4].

Л. Курбатова пропонує свої рекомендації майбутнім вихователям для розвитку творчого мислення дитини дошкільного віку:

- 1 . Установка на розвиток творчих здібностей дитини. Впевненість у тому, що кожна дитина з народження талановита.
2. Кожен день роботи з дітьми - пошук. Педагог не повинен розкривати істину, він повинен вчити її знаходити.
- 3 . Постійно відкривати перед дітьми „таємницю подвійного” у всьому: в кожному предметі, кожній речі, уявленні, події, факті. Таємниця подвійного - присутність протиріччя в об'єкті, коли щось в ньому добре, а щось погано, щось корисне, а щось некорисне, щось заважає, а щось потрібне.
4. Вчити дітей вирішувати протиріччя. Наприклад, як перенести воду в ситі.
5. Ігри кожного дня. „Добре - погано”, „Навпаки”...
6. Бесіди з дітьми на історичні теми. Історія винаходу олівця. Історія винаходу стола і т. п.
7. Чудеса прогулянок. Використовування прийомів фантазування: динамізація, зміна законів природи, збільшення, зменшення і тощо.
8. Вечір - це час казок, час улюблених занять. Із казкою можна також працювати нетрадиційно [2].

Поєднання творчих можливостей дитини і дорослого може закрити слабкі і відкрити сильні сторони кожного. У дитини є безпосередність сприймання, у дорослого - досвід, у дитини - вільний взаємозв'язок різних елементів, у дорослого - знання того, який з них буде ефективний.

Поєднання дитячої безпосередності та дорослого досвіду може дати особливий творчий імпульс, якщо дорослий зможе діяти як ювелір, який,

чистить перли, видаляє зайве та примушує сяяти те, що є у середині цих перлів. Однак не кожен дорослий готовий бачити те, що створює дитина, дещо значне, а не просто дитячий виріб, характерне для конкретного етапу дорослішання даної людини і те, що має сенс виключно в контексті її життя.

Коли ми говоримо про те, що в дитячій творчості виділяють сенситивний період, ми маємо на увазі, що в певний період часу особливе відношення дорослого до прояву творчої активності дитини може або розвинути її, або загальмувати. Безумовно, існують генетичні передумови формування конкретної творчої діяльності - музичної, наукової, художньої. Але кожен ген має свою норму реакції. Це значить, що залежно від умов він може проявитися повністю, а при відсутності необхідних умов - лише частково.

Обдарована дитина потребує допомоги дорослого, вихователя, який може забезпечити їй умови для розвитку творчих здібностей. Цей дорослий не тільки дає дитині в руки скрипку, пензлика чи грається з нею. Він знаходиться поряд з малюком коли той зустрічається з протиріччям у своїй активності. Дорослий не вирішує за дитину проблему і не відвертається від неї. Він знаходиться поруч і своїм бажанням та підтримкою підштовхує дитину до самостійного вирішення проблеми, яку та вже здатна вирішити, але може не мати сміливості почати її засвоєння [6].

Якщо будь-яку справу малюка розглядати як своєрідну гру-творчість, то в ній будуть розвиватися такі важливі характеристики творчості:

- швидкість думки - здатність до генерування якнайбільшого числа ідей. Фактично - кількість ідей, що виникають за одиницю часу;
- гнучкість мислення - здібність легко переходити від полярних за змістом явищ одного класу до іншого. У процесі творчості необхідно вміти гнучко змінювати стратегію й тактику творчого пошуку, переключатися з однієї ідеї на іншу, вміти переносити ідеї з одного об'єкта на інший і бути готовим до отримання парадоксального рішення;

- оригінальність - здатність формулювати нові, неочікувані ідеї, що відрізняються від загальноприйнятих;
- розробленість - вміння не просто генерувати ідеї, а й творчо розробляти їх;
- сміливість - здатність приймати рішення в ситуаціях невизначеності;
- допитливість - відкритість та інтерес до всього нового; вміння помічати незвичайне у звичайному, дивуватися йому.

Досвід роботи з дітьми дошкільного віку показує, що в дитячій творчості часто виникає суперечність між радісними, цікавими, часто неочікуваними переживаннями, що викликані сприйманням навколишнього світу, й обмеженими можливостями художнього відображення цих почуттів. Для розвитку творчості дорослий, вихователь, повинен пропонувати дітям різні види діяльності: малювання, ліплення, конструювання, співи, музично-ритмічні рухи, гру на музичних інструментах, театралізовану діяльність, експериментування, ручну працю, математику, вивчення іноземної мови тощо.

Як показують наукові дослідження й досвід педагогів-практиків, творчі здібності проявляються приблизно з п'ятого року життя, але це зовсім не означає, що до цього моменту їх не слід розвивати. Навпаки, чим раніше дитину навчають спостерігати, пояснювати незвичайне, дивуватися оточуючим явищам, предметам, експериментувати, тим ґрунтовніше підготують її до прояву власне творчих здібностей. Творчість багато в чому визначається вмінням по-різному висловлювати свої почуття та уявлення про навколишній світ. Для цього слід навчити бачити предмет з різних боків, уміти, враховуючи різні ознаки предмета, створювати образ. Необхідно, щоб дитина не тільки вільно фантазувала, а й спрямовувала свою фантазію, творчі здібності на вирішення різноманітних завдань [7].

Отже, творчий розвиток дітей вихователем дошкільного навчального закладу має ґрунтуватися на усвідомленні останнім психолого-педагогічних особливостей дитячої творчості, а також володінні майбутнім вихователем

комплексом методичних прийомів та засобів творчого розвитку дітей, який повинен включати: створення педагогічних умов (забезпечення особистісно-орієнтованого характеру педагогічної взаємодії; педагогічне стимулювання творчої самореалізації у процесі ігрової діяльності; створення емоційно сприятливого навчально - виховного середовища; поетапність включення дошкільника в творчу діяльність (інтерпретація, імпровізація); введення елементів інтерпретації мистецтв у навчально-виховний процес); дотримання принципів системності, домінантності та варіативності; застосування ігрових форм та методів навчання; дотримання технології проведення заняття (мотивація до діяльності; I ч. заняття — комунікативна діяльність; II ч. заняття — пізнавальна діяльність; III ч. заняття — творча діяльність; IV ч. заняття — оцінно-контрольна діяльність).

Розділ 2. Інтегровані заняття як засіб розвитку творчої особистості дошкільника

2.1. Характеристика інтегрованих занять

Особливістю сучасних знань є їх інтеграція. У дітей досить рано з'являється свій «образ світу». При всій недосконалості він має суттєву характеристику — цілісність сприймання довкілля. Зі вступом до дитячого садка ця цілісність, на жаль, починає руйнуватись через «суворі кордони» між окремими розділами програми або предметним викладанням «вузькими» спеціалістами (викладач образотворчого мистецтва не має уявлень щодо того, чим займалися діти на попередньому занятті). Тому знання, які одержують діти, мало пов'язані між собою (на занятті з малювання дошкільнята малюють «Дівчинку в зимовому пальті», а на аплікації — викладають «Півника»).

Якісно новий рівень синтезу знань дітей — це інтегровані заняття, інтегровані курси, які об'єднують навколо певного заняття чи теми різноманітні знання. Синтез цих знань дозволяє досягти різнобічного розгляду об'єкта,

показати взаємозв'язок явищ, інтенсивно формувати у дитини розумові операції аналізу, порівняння, узагальнення тощо. Особливо це важливо для розвитку світоглядних, людинознавчих, екологічних, комунікативних умінь, понять.

З'ясуємо, що «інтеграція» – від лат. *integratio* – відновлення; *integer* – суцільний. Під інтеграцією ми розуміємо процес та результат поєднання окремих елементів навчання та виховання в єдину цілісну систему з метою одержання якісно нового результату дошкільної освіти.

Інтегрований освітній процес повинен конструюватися **за принципами:**

1. доступності;
2. науковості;
3. послідовності;
4. системності;
5. цілісності;
6. логічності;
7. вертикального тематизму.

Щоб узагальнити зміст, дати його у цілісному вигляді, потрібно зінтегрувати матеріал навколо якоїсь основної ідеї, проблеми. Якщо за одиницю процесу навчання береться не саме заняття («інтегроване»), а навчальна тема, цикл, розділ, блок – (можлива інша назва, це – не суттєво) освітньої програми, тоді головним буде – ідея навчального компонента, тобто такі положення (поняття, закономірності, причинно-наслідкові зв'язки тощо), які відбивають сутність запропонованого матеріалу, формують у дитини розуміння внутрішньої єдності та органічної цілісності довкілля.

Тобто врахування у практиці роботи принципу інтеграції дозволить здійснювати гуманно особистісний підхід до розуміння цілісної природи

психіки дитини і те, що дитина сприймає світ цілісно, і відповідно до цього повинні будуватися (і плануватися) види діяльності. Проте в інтегрованих курсах є небезпека, коли їх перетворюють у мозаїку формально об'єднаних за зовнішніми ознаками різнорідних знань. Краще за все можуть інтегруватися такі розділи програми, як-от: ручна праця, ознайомлення з довкіллям, музичне виховання, художня література, ознайомлення з природою, образотворче мистецтво. Одним із таких шляхів є проведення занять в дошкільному закладі на основі інтеграції змісту, відібраного з кількох предметів і об'єданого навколо однієї мети. Це об'єднання спрямоване на посилення інформаційного змісту та емоційне збагачення сприймання мислення і почуттів дітей завдяки залученню додаткового цікавого матеріалу, що дає можливість з різних боків пізнати явище, поняття, що вивчаються, досягти цілісності знань дітей. [7]

Особливо продуктивне застосування інтеграційного підходу до формування й удосконалення у дошкільників мовленнєвої діяльності, яка в умовах початкового навчання відіграє провідну роль на всіх без винятку заняттях, однак найвиразніше виявляється на заняттях з мовленнєвого спілкування, художньої літератури та грамоти, ці предмети можна інтегрувати в один, наприклад, «Рідне слово», тому, що вони ґрунтуються на спільних дидактичних цілях, в їх основі лежать одні і ті ж види мовленнєвої діяльності – слухання, розуміння, читання, висловлювання (усні і писемні). Інтегрування навчального матеріалу з окремих розділів представлено в таблиці №1.[див. дод.1]

Враховуючи конкретність мислення старших дошкільників, нестійкість уваги, вихователь важливого значення надає таблицям-опорам для проведення інтегрованих занять. Це, як правило, матеріал багаторазового використання. Таку наочність можна застосувати і під час тематичного узагальнення і повторення. Наприклад, на занятті навчання грамоти, коли діти ознайомлювались з буквою і звуком «д» є чотири сектори. За

завданнями, які у секторі 1, можна створити казкову ситуацію «Розмова із старим дубом», скласти кросворд, провести діалог; сектор 2 включає математичний матеріал для розв'язування прикладів, задач і вимірювання відрізка; сектор 3 – опора для малювання на тему «Гриби під дубовою гілкою»; сектор 4 – інтеграція знань на заняттях ознайомлення з навколишнім (як живляться корені дуба, які лікарські властивості мають кора,листя,жолуді).

Такі таблиці-опори допомагають вихователю проводити заняття, які тематично об'єднані навколо одного чи кількох близьких понять.

Заняття інтегрованого змісту проводить здебільшого як вступні до теми або узагальнюючі. До них слід заздалегідь ретельно підготувати дітей: наситити їх сприймання відповідними враженнями, активізуючи словник, інтерес до теми.

Наведемо фрагмент підготовчої роботи до проведення заняття інтегрованого змісту на тему «**Фарби Осені**».

У погожі вересневі дні я повела дітей у парк, де вони спостерігали ознаки ранньої осені.

Вихователь. Який сьогодні гарний день! Придивіться: які фарби навколо?

Діти. Зелені, темно-зелені, жовті, вогнисті, червоні, коричневі, багрянні...

Вихователь. Давайте перелічимо, скільки тут відтінків зеленого, жовтого.

Чим зумовлена така різнобарвність?

Діти лічать кольори, доходять думки, що така барвистість від того, що осінь до кожного дерева приходить у різний час.

Вихователь. Про яке дерево я говорю: «Його листя горить, наче жоржина», «Його листочки, наче стиглі лимончики», «Його листя, ніби сушені яблука»?

Діти милуються ясным небом, називають його ознаки (світле, високе, ніжно-блакитне, чисте, глибоке, святкове, безхмарне), вдихають пахощі повітря, спостерігають за павутиною. Вихователь пропонує відшукати природні об'єкти незвичної форми: жолуді, листочки, ягідки і пофантазувати щодо їх подальшої долі. Мандруючи стежиною, діти змагаються у спостережливості

в грі «Гостре око». Зупиняються біля горобини, що всипана червоними плодами.

Вихователь. Кого вам нагадує горобина? З ким її можна порівняти?

Я бачу в ній образ дівчинки. Вона дуже гарна, але їй зараз сумно, тому нахилила голову низько-низько. Скоро відлетять назавжди її листочки, і буде вона відкритою для вітрюгана. Мені хочеться, щоб ми побачили таку картину. Сонечко щодня вмивається у струмочку. А сьогодні, коли вмивалося, бризками-жаринками запалило горобину. Дивиться воно з висоти і радіє, що люди помітили красу.

Крім збагачення вражень під час прогулянки, на заняттях з розвитку мови діти вправлялись у складанні мініатюр-описів, «нанизували» ланцюжки слів-ознак, дій, які будуть корисні для наступного інтегрованого заняття. Така змістова та емоційна підготовка дітей до заняття дає змогу вихователю швидко створити в групі відповідний настрій і систематизувати здобуті враження у творчих роботах дітей. Зокрема, у групі звучить музика, а діти об'єднані в творчі групи, створюють колективну роботу «Фарби осені» за своїм власним сюжетом, а потім «оживляють» фарби так, щоб кожна зазвучала у виразному слові.

Змістовність і цілеспрямованість інтегрованих занять вносять у звичайний хід життя дошкільників новизну, допомагають дітям емоційно і системно сприйняти деякі поняття, явища. Проводити такі заняття може як один вихователь, так і разом зі спеціалістами музики, образотворчого мистецтва, фізвихователем. Досвід таких занять переконує в тому, що вони зменшують перевантаження, сприяють вихованню, інтересу до навчання.

2.2. Методичні основи використання інтегрованих завдань в дошкільному віці

Працюючи над методичною основою інтегрованих занять найголовнішим постає, щоб заняття стало натхненною, захоплюючою працею для дитини, щоб дивувало, будило, розкривало широке поле

діяльності, аби життя її наповнювалося змістом. Цю можливість дають заняття з інтеграцією предметів і видів діяльності.

Методика проведення інтегрованих занять є проблемою не тільки для дошкільнят, але й для учнів початкових класів і середньої ланки.

Розробка технологій допоможе виважити кожен крок вихователя, як керівника навчального процесу на занятті з орієнтацією на визначені повторюваність досвіду в інших умовах, в іншого вихователя (музичного керівника, фізвихователя) і дасть такі самі результати. Але при цьому сама методика занять має бути чітко розроблена. Якими ж критеріями керуюсь я, вихователь, готуючись до заняття? Це, по-перше, сукупність основ, головна з яких, цільова, яка зорієнтує на зміст знань з інших предметів, а також на сукупність дидактичних цілей.

На практиці інтегрую заняття з різних розділів навчальної програми.

А саме:

Заняття з мови і мовлення та художньої літератури інтегруються:

а) мова і мовлення: образотворче мистецтво,
музика,
природознавство;

б) мова і мовлення: образотворче мистецтво,
музика,
ознайомлення з навколишнім світом;

в) мова і мовлення: художня праця,
природознавство;

г) художня література: мова і мовлення,
природознавство.

Дидактичні цілі є визначальні, домінантні. Їм підпорядковуються всі інші види діяльності, властиві іншим навчальним предметам (музиці, малюванню, художній літературі тощо). Ця сукупність цілей може бути представлена на інтегрованому занятті структурно:

а) нові знання з лексики, фонетики, граматики, орфографії;

- б) розвиток усного мовлення;*
- в) відпрацювання навичок письма;*
- г) удосконалення опорних умінь – базисного компоненту;*
- д) введення нового в систему раніше вивченого;*
- е) підготовка до сприймання наступного матеріалу.*

На якому ж етапі пізнання доцільно вводити інтегровані заняття? Це або на першому занятті вивчення нової теми, після якого проводяться 3-5 уроків вироблення навичок, узагальнення, систематизації, контролю і корекції знань, або заключне заняття з вивченої теми, де словесна творчість є провідною.

Саме інтеграція словесної творчості з різними видами діяльності дитини (грою, спілкуванням з природою, музикою, драматургією) дає можливість організувати оволодіння граматичними вміннями і навичками через розв'язання мовленнєвих завдань.

Як показав досвід проведення інтегрованих занять мови і мовлення, структура організації мовленнєвої діяльності є така:

- 1) Формування задуму висловлювання. Активізація словника.
- 2) Творення тексту за мірою допомоги, що визначають варіанти.
- 3) Колективне обговорення, редагування, корекція творів.
- 4) Читання текстів на цю ж тему майстрів «красного слова».

Чільне місце займають заняття, на яких діти вчаться мислити, аналізувати, робити висновки, відрізняти добре від поганого. Порівнюються і співвідносяться картини, музичні твори, вчинки персонажів оповідань і казок, красиве і потворне в рисах людських.

Передумовою розвитку розумових здібностей дошкільнят та молодших школярів є цілеспрямована робота над удосконаленням їхнього логічного мислення. Діти повинні змалку вчитися, по-перше, слухати читання або розповіді вихователів. По-друге, важливо формувати в маленьких «чомусиків» вміння переказувати прослухане в логічній послідовності, не

«переказуючи» та не випускаючи важливих епізодів з художнього оповідання, казки чи іншого літературного твору.

Цілеспрямовано працюючи над розвитком логічного мислення у дітей їх можна навчити виділяти в творах істотне, головне, порівнювати твори, дійових осіб, класифікувати, зіставляти, знаходити ознаки подібності та відмінності в предметах, явищах, робити висновки, висловлювати своє ставлення до прочитаного, прослуханого, об'єднувати видові поняття в родові, знаходити зайві предмети у групі слів, об'єднанні одним родом, тощо.

З метою поглибленого розвитку логічного мислення, виявлення та розвитку потенційних можливостей дошкільнят та молодших школярів розробляється система навчально-методичного матеріалу, який можна використовувати на інтегрованих заняттях в дошкільному закладі з розвитку мовлення, читання, природознавства, ознайомлення з навколишнім. Систему навчально-методичного матеріалу можна зінтегрувати за окремими розділами:

«У полі, в саду, на городі»,
«Транспорт, знаряддя праці»,
«Тварини», «Риби», «Птахи»,
«Одяг», «Взуття, меблі, посуд».

2.3. Головні принципи організації інтегрованого заняття

Конструюючи те чи інше інтегроване заняття у системі занять мови й мовлення, вихователь відчуває утруднення в доборі та поєднанні змісту з інших предметів, видів діяльності з метою активізації словесної творчості дітей. Чим слід керуватися у цьому випадку?

Визначальним критерієм у доборі змісту та видів діяльності у процесі пізнання мовних явищ є сукупність дидактичних цілей заняття мови й мовлення, яка може бути представлена у вигляді таблиці:

Сукупність дидактичних цілей заняття мови і мовлення

Дидактичні цілі уроку мови й мовлення	- сприймання, осмислення нових знань з лексики, граматики, правопису; - розвиток інтелектуальних умінь, усного й писемного зв'язного мовлення; - відпрацювання навичок каліграфічного й граматичного письма; - удосконалення опорних умінь; - узагальнення, встановлення між понятійних зв'язків; - підготовка до сприймання наступного матеріалу
--	---

З огляду на сукупність дидактичних цілей кожного з занять, відведених на вивчення того чи іншого розділу, теми програми, вихователь визначає головні цілі та супровідні. Керуючись головними дидактичними цілями (домінантою), знаходить оптимальне поєднання інтегрованих засобів навчання, уникаючи небажаного нагромадження видів діяльності, що тільки стомлює дітей, гальмує, а не активізує словесну творчість.

Сконструйована система занять мови й мовлення, виходячи із сукупності дидактичних цілей, створює повноцінні умови для ефективного використання завдань з різним рівнем творчості й самостійності, між предметних зв'язків та інтегрованих засобів навчання. Завдяки такій організації навчально-виховного процесу створюється мотив діяльності; кожній дитині програмується шлях від дій, спільних з вихователем, однолітками – до самостійних; від діяльності за наслідуванням через конструктивну до творчої праці (з орієнтацією на зону найближчого розвитку. – Л.С.Виготський).

Структура інтегрованого заняття мови і мовлення

У структурі інтегрованого заняття мови й мовлення виділяється три етапи:

1. Формування задуму висловлювання (орієнтування в умовах спілкування та планування тексту).
2. Творення тексту (усно).
3. Виразне читання (розповідання) складених творів, редагування, обговорення, зіставлення з творами письменників (чи зразком, складеним вихователем).

Визначена структура інтегрованого заняття ґрунтується над даних психології про етапи мовленнєвої діяльності (орієнтування, планування, реалізаційний контроль).

Етап формування задуму висловлювання співвідноситься з такими етапами мовленнєвої діяльності, як орієнтування, планування. Вирішує такі завдання:

- актуалізація чуттєвого досвіду, знань дітей про предмет висловлювання;
- активізація слів, словосполучень, речень, необхідних для вираження думки;
- удосконалення способів мовленнєвої діяльності («азбуки мовлення») – найголовніших опорних умінь;
- спостереження за виражальними можливостями слова, граматичних форм, колективний добір влучних слів.

Етап творення дитячих зв'язних висловлювань відповідає третьому етапу мисленнєвої діяльності – реалізації задуму. Управління дитячою творчістю здійснюється через багатоваріантні мовленнєві завдання, які спонукають дітей до складання тематично близьких казок, розповідей, міркувань, віршів.

Як правило, пропонується кілька блоків завдань на розвиток зв'язного мовлення з різною мірою допомоги та рівнем творчості.

Етап редагування, обговорення дитячих творів, зіставлення із зразками художньої літератури є завершальним, він зорієнтований на четвертий етап мовленнєвої діяльності – контроль. Доцільним є тут виразне розповідання, драматизація, створення пластичних етюдів, виконання ілюстрацій чи колективних композицій, добір влучних заголовків до дитячих творів.

Розвивальні можливості видів емоційно-образної діяльності

Конструюючи систему інтегрованих занять, прагнемо якомога повніше індивідуалізувати навчання. Цьому значною мірою сприяє використання сукупності різних видів емоційно-образної діяльності (гри, спостереження за довкіллям, художньої та літературної діяльності).

Розвивальні можливості кожного виду діяльності розкрито табличним способом. Основні види діяльності, які використовуються під час побудови інтегрованих занять, можуть підсилюватися супровідними: малюванням, художньою працею, дослідницькою діяльністю, виразним читанням віршів, драматизацією, складанням діалогів, хоровим співом з елементами хореографії. Такі супровідні види діяльності добираються з огляду на дидактичні цілі й етапи заняття. Найголовніше – домогтися повного злиття різних видів діяльності, їх гармонії, аби викликати та підтримувати творчу реакцію дитини, активізувати її пізнавальні можливості, досягти поєднання логіко-понятійного та емоційно-образного компонентів на різних етапах пізнання та творення тексту.

Прагнемо знайти доцільне співвідношення видів діяльності на різних етапах навчання. Чим слабше підготовлена дитина, тим менше розвинені її пізнавальні можливості, тим частіше має звертатися до таких видів діяльності, як ігрова, предметно-практична, малювання, музика.

Розвивальні можливості видів діяльності розкрито в таблиці:

Види діяльності, що активізують словесну творчість	Їхні розвивальні можливості
- ігрова діяльність, драматизація	- орієнтує на чуттєві способи пізнання, оволодіння умінням вичленовувати ознаки, знаходити видові й родові, спільні й відмінні, істотні й неістотні, класифікувати їх; розширення уявлень про значення конкретних слів
- спостереження за довкіллям	- уводить у сам процес народження образного вислову; допомагає розширити уявлення про слова, що означають явища природи, риси характеру; розкрити сутність причинно-наслідкових зв'язків
- художня діяльність (образотворча, музична, хореографічна, театральна)	- спрямовує на <u>розвиток уяви</u> , орієнтує на образне сприймання світу

2.4.Методика підготовки й проведення інтегрованих занять

Перед початком роботи з здійсненню інтеграції необхідні низку дуже важливих дій:

- визначити області знань, інтегрування яких доцільно сприятиме створенню в дитини цілісного уявлення об'єкт вивчення;
- проаналізувати і відібрати з цих галузей таке зміст, інтеграція якого найважливіша;
- враховувати програмні вимоги, і вікові особливості дітей дошкільного віку;
- визначити одне чи кілька базових напрямів інтеграції змісту освіти;
- виявити основний принцип побудови системи інтегрованих занять (наприклад, тематичний) і розподіляти завдання й змістовний матеріал занять відповідно до ним;
- продумати розвиваючі завдання;

- використовувати різноманітні види діяльності, мають змогу інтеграції друг з одним (наприклад, драматизацію казки, з конструюванням з будівельного матеріалу, музичним оформленням);
- враховуючи особливості формування різних видів мислення дошкільнят, використовувати дуже багато різноманітного наочного і атрибутного матеріалу (демонстраційний, роздатковий, ігровий);
- залучити до працювати з дітьми методи лікування й прийоми продуктивного характеру (проблемні ситуації, логічні завдання експериментування, моделювання тощо.);
- враховувати особисто - орієнтований підхід у процесі побудови, організації та проведення інтегрованих занять.

Умови планування інтегрованих занять:

- обов'язкове врахування змісту базової програми дитсадка;
- в інтегрованому занятті об'єднуються блоки із різних предметів, тому надзвичайно важливо вірно знайти головну мету інтегрованого заняття, якщо загальна мета визначено, то зі змісту предметів беруться ті відомості, які необхідні для його реалізації;
- у розробці заняття необхідно виділити головне і використати знання з суміжних розділів, які сприяють засвоєнню основного матеріалу;
- усувати дублювання;
- використовувати випереджаючі диференційовані знання;
- у разі планування потрібно підібрати ретельний вибір типу, і структури заняття, методів і засобів, і навіть визначення оптимальної навантаження різними видами діяльності дітей на занятті.

Інтеграція сприяє зняттю напруги, перевантаження, стомленості дітей за допомогою перемикання їх у різноманітні види діяльність у ході заняття.

Принципами планування інтегрованого заняття вважаються;

- визначення оптимальних навантажень різними видами діяльності вихованців на занятті;
- у разі планування і проведення інтегрованого заняття педагогами потрібно ретельна координація дій;
- необхідно зберегти позитивно – емоційний стан відносин між дорослими й дітьми на інтегрованому занятті;
- враховувати вікові, індивідуальні і психологічні особливості дітей групи;
- на інтегрованих заняттях доцільно використовувати різноманітні дидактичні гри, розвиваючі вправи, комплексні завдання, завдання й т.д.
- співвідношення знайомого і нового матеріалу. Новий матеріал обов'язково має містити наявних і добре засвоєних знаннях, що сприяє швидкому побудові асоціацій, залученню дитину до рішення проблемної ситуації із власного досвіду.

Важливе значення на інтегрованих заняттях надається розвитку в дитини комунікативних здібностей як однієї з найважливіших чинників його готовності до школи. Матеріал таких занять показує єдність процесів, які у навколишній світ.

Розділ 3. Розділ 3. Використання інтегрованих занять та їх елементів як засобу розвитку творчої особистості дитини в дошкільному закладі

3.1.Інтегроване заняття з логіко – математичного та мовленнєвого розвитку, музики, малювання «Зимонька – зима»

***Програмовий зміст:** поглибити знання про геометричні фігури; розвивати вміння обстежувати предмети за допомогою зору; вправляти у розв'язанні арифметичних задач, умінні називати сусідні та суміжні цифри; розвивати*

логічне мислення, зорову пам'ять, творчу активність дітей; формувати уміння складати описові розповіді; формувати навички чітко висловлювати звук [р] в чисто мовці; прищеплювати любов до природи; викликати зацікавленість до явищ природи; навчити поєднувати гаму кольорів; емоційно виконувати музичні твори з пластичним інтонуванням; виховувати інтерес до навчання.

Обладнання: цифри 1 -7; палички для лічби, геометричні фігури (круг, трикутник, квадрат, прямокутник; тонований папір; фарба; пензлі; 4 картинки з зображенням сніжинки, загадки про зимові явища.

Хід заняття

Вихователь. Сідайте рядком і ладком – хай ваші очі загораються,

І ваші личка посміхаються, заняття наше починається!

Діти, посміхніться, і тепер спробуйте передати свій гарний настрій торкаючись один одного ліктем.

(діти виконують завдання)

Хто наткав полотна аж від лісу до вікна?

І сміється, задається, сніжнобіла, це -

Діти. – Зима!

Вихователь. Правильно, діти! А скільки місяців має зима? І як вони називаються?

Діти. ***(відповідають)***

Вихователь. А яка погода взимку? Що відбувається у цій порі року?

Діти. ***(відповідають)***

Вихователь. Зимонька – зима дошкулює своїм морозцем не тільки людям, а й тваринам, пташкам, тому неприємно тривалий час бути на морозі. Холодно,

зимно.....У лісі Зайчик заблукав – хатку він собі шукав!Ти скоріш Зайча врятуй – для нього хатку побудуй!

- **Дидактичне завдання «Побудуй хатку»**

Побудувати хатку за допомогою лічильних паличок.

Вихователь. Діти, а які геометричні фігури має Зайчикова хатка? Скільки сторін у трикутника? А кутів? Скільки сторін у квадрата? А кутів?

Діти.(відповідають)

Вихователь. А хто пригадає і розкаже нам вірш про Зайчика?

Діти.(розповідають вірші)

- **Фізкультхвилинка**

Музична рухлива гра «Зайчик сіренький сидить»

(Діти стоять біля парт і виконують рухи відповідно до тексту)

Зайчик сіренький сидить і вухами ворушить.

Ось так, ось так і вухами ворушить.

Зайцю холодно сидіти, треба лапочки погріти.

Ось так, ось так треба лапочки погріти.

Зайцю холодно стояти, треба Зайцю пострибати

Ось так, ось так треба з нами пострибати.

- **Дидактична гра «Знайди пару»**

Дітям роздаються картки з зображенням геометричної фігури. Під музичний супровід діти, за сигналом «Знайди пару» - знаходять пару з тим, у кого ідентична фігура. Виграють ті діти, хто першими стали в парі.

Вихователь. Узимку холодно й голодно пташкам. Тому люди допомагають малим пернатим друзям – роблять годівнички, і насипають туди зернятка. Ось, погляньте, в наш садок!Що ви бачите?

Діти.(відповідають)

Вихователь. А зараз порахуємо, скільки ж пташок прилітало в наш садок.

У садок до годівниці прилітало дві синиці,

Потім ще чотири птиці. Скільки птиць на годівниці?

Діти.(відповідають)

$$2 + 4 = 6$$

Вихователь. Горобець і дві сороки – он летять від годівниці!

Скільки птахів, підкажіть, будуть вдячні за обід?

Діти.(відповідають)

$$1 + 2 = 3$$

- **Вправа для розвитку дрібної моторики з промовлянням чистомовки**

Ой, у лісі дві ворони, дві ворони – каркарони,

Кар та кар, кар та кар – влаштували тут базар!

- **Дидактична гра «Знайдіть сусіда»**

Діти викладають сусідів чисел 4 і 6.

Вихователь. А зараз відгадаємо загадки!

Мороз, холод, снігопад котрий день уже підряд,
Замело стежки, дома. Це яка пора?(Зима)

Скатертина біла увесь світ покрила.(Сніг)

Гарна зірка сніжно – біла, на рукав до мене сіла,
Поки ніс її сюди – стала краплею води.(Сніжинка)

- **Дидактична вправа «Склади сніжинку»**

*Робота дітей підгрупами – скласти картинку сніжинки з частин.
Вправа на час.*

Вихователь. А тепер настав час намалювати картину «Зимонька». Якими ми будемо користуватися кольорами? Чому?

Діти.(відповідають і малюють під музичне оформлення)

Вихователь. Прийшла до нас зима біла, все пухнастим снігом вкрила,

І дерева і будинки, й поле, й луг, і всі стежинки....

Сніг кружляє, сніг іде, він несеться, він мете.

І про цю казкову пору заспіваймо пісню знову.

Виконується пісня – танок «Ой же ж ти Зима» сл..і муз..О.Янушкевич

1. У біленькому козушку через поле, навпростець

В гості йшла Зима – подружка, з нею братець – Морозець.

Приспів.

Ой же ж ти Зима, сніжнобілая, затанцюй для нас, наша милая!

Ой сипни сніжком, тай білесеньким, подаруй його, нам малесеньким!

2. Без м'якесенького снігу – дітям радощів нема!

Ми тебе давно чекали, наша любая Зима!

Підсумок.

Вихователь. Діти, я щиро дякую вам за заняття, на якому ви показали своє вміння рахувати, танцювати, малювати, відповідати на запитання. Я побачила, що ви дуже радієте цій порі року – зимі, знаєте її ознаки, пісні.

3.2. Інтегроване заняття з логіко – математичного розвитку, художньої літератури « Завдання Чарівника-Олівця»

Програмовий зміст: продовжувати вивчати властивості натурального ряду чисел; вчити порівнювати числа на основі попереднього порівняння груп предметів і на основі знання послідовності чисел на даному відрізку натурального ряду; розвивати увагу; виховувати спостережливість під час порівняння груп предметів.

Матеріал: ілюстрації до казок «Вовк і семеро козенят», « Три ведмеді», «Колобок»; розрізні цифри; чарівна скринька; Чарівник -Олівець; квіти; листя; ниточки.

Хід заняття

З-за дверей чути дзвоник.

Вихователь: Що це, малята? Здається, до нас хтось завітав.

Давайте запросимо його.

(Діти запрошують)

Вихователь: Але він не заходить, просить виконати завдання.

- **Дидактична гра «Порахуй звуки і покажи цифрою»**

(7 ударів у бубон, 3 оплески, 2 стуки в двері, 5 разів задзвенів дзвоник...)

Вихователь: *(Діти поступово виконують завдання).* Хто ж завітав до нас? *(Чарівник-Олівець).* Що ж він нам приніс? *(Ілюстрації до казок).* А ось його завдання. Полічити, скільки казкових героїв на кожному з малюнків, і показати цифрою. Які числа відсутні? Знайди їх. А тепер їх вишукайте по порядку в ряд 1 2 3 4 5 6 7. Чарівник-Олівець приніс із собою скриньку.

Зазираємо в неї? *(У скриньці квіти і листочки).* Як ви гадаєте, чого більше в скриньці — квітів чи листочків? Як перевірити? Викладаємо на набірне полотно квіти — на верхню смужку, листочки — на нижню. Чого більше? На скільки? Як зробити, щоб було порівну?

Махнув Олівець своїм чарівним плащем... *(Додає одну квітку)* Нічого не змінилось? Чого стало більше? На скільки? Що зробити, щоб і квітів і листочків стало по вісім? А 8 квітів і 8 листочків ми позначимо цифрою 8.

Олівець пропонує зазирнути ще раз до чарівної скриньки. (Покласти ниточки за кількістю дітей.)

Вихователь: Що там?

За допомогою цих ниточок Олівець пропонує викласти цифру 8.

Вихователь: Якого в тебе кольору цифра 8? А в тебе, Катрусю?

- **Фізкультхвилинка (Діти виконують відповідні рухи)**

За казками пі пішли, не одразу їх знайшли!

Ніжками ми тупали, кулачками стукали.

Пам'ятають казки нас, нахилились ми на «раз».

А на «два» ми піднялись, і за руки узялись.

Всі по колу ми пішли, наші казочки знайшли.

Вихователь: Чарівник-Олівець дуже любить подорожувати на хмаринках.
А ви хочете разом з ним?

- **Дидактична гра «Що зайве?»**

Умова. Вихователь по черзі показує дітям по одній хмаринці, на якій розташовані різні геометричні фігури, а діти повинні знайти на ній зайве, згрупувавши предмети за спільною ознакою, і пояснити чому.

Вихователь: Прилетіли ми на хмарині на чарівну галявину, де живуть лише птахи. Прислухайтесь: чомусь співу не чути. Чому? Як ви гадаєте? Здається, пташки зголодніли.

- **Дидактична гра «Нагодуємо пташок»**

Робота з роздавальним матеріалом — перфокартами.

Умова. У порожньому віконечку діти повинні намалювати стільки зернят, щоб їх кількість відповідала цифрі, яка стоїть зліва.

Вмикається запис співу птахів.

Вихователь: Ой, чуєте, пташки дуже вдячні вам за допомогу і дарують вам чарівну пісню. Що ж, час вертатись до дитячого садка. Чи сподобалась вам подорож з Чарівником-Олівцем? Що найбільше запам'яталось? Кому ви допомогли сьогодні?

3.3.Інтегроване заняття з мовленнєвого спілкування, логіко - математичного розвитку, ознайомлення з природою, малювання «В гості до Осені»

Програмовий зміст: закріпити уявлення дітей про осінні явища в природі. Повторити геометричні фігури, рахунок в межах «10». Дати поняття «загадка», вчити дітей складати загадки використовуючи особистий досвід.

Закріпити вміння передавати форму предметів в процесі малювання та зафарбовувати в крапковій манері накладання фарб. Розвивати творчу уяву та мислення, здатність фантазувати. Виховувати любов до природи.

Матеріал: загадки про осінні явища, про перелітних птахів, про овочі та фрукти; вирізані з кольорового паперу листочки; малюнки птахів; корзинка з овочами і фруктами; аркуші білого паперу, гігієнічні палички, гуашеві фарби, серветки.

Хід заняття

Проводиться гра «Живе – неживе».

Молодці, дітки, всі були уважні. А тепер відгадайте загадку: *голі поля, мокне земля, вітер гуляє, лист облітає. Коли це буває?*

Так, вірно восени. Така цікава загадка про осінь. А як ви думаєте, що таке загадка?

Загадка походить від слова «гадати», що означає думати та міркувати. У загадці дається опис предмета або явища, а ще загадки складає народ. Ми також сьогодні з вами будемо складати загадки і відгадувати уже складені.

Ви любите подорожувати? А на чому люди подорожують?

А давайте, ми з вами вирушимо в країну Осені на потязі. Ви готові до подорожі? Для початку, потрібно придбати квитки (*геометричні фігури*). У всіх є квитки? А скажіть, хто веде потяг? (машиніст). Давайте виберемо машиніста за допомогою лічилки.

От уже і квитки в нас є, і машиніст готовий до подорожі. Займаємо місця відповідно квиткам. І не забувайте про правила поведінки: не шуміть, не штовхайтесь, будьте ввічливі.

Щоб потяг наш поїхав потрібно порахувати від 1 до 10 і навпаки. Почали.

Ось ми і їдемо. Давайте згадаємо осінні місяці за допомогою загадок. Я загадую, а ви відгадуєте:

*У цьому місяці жовте сонце гріє так,
що все навкруг жовтіє.*

*А в цьому місяці – з дерев опадають всі листочки,
І кружляють у таночку.*

А про вересень, давайте, складемо загадку разом, що буває у цьому місяці?

*Квіти в полі відцвітають,
птахи з дому вирушають*

Увага! Ми приїхали до першої зупинки і називається вона «**Осінні явища**».

Дивіться, які гарні листочки приготувала нам Осінь, а отримає їх той хто відгадає загадки:

*Летіла птиця по синьому небі
Крила розпустила, сонце закрила. (хмара)*

*Коли немає чекають,
Коли прийду тікають. (дощ)*

Рукавом махнув, дерева погнув. (вітер)

*На траві блищать сльозинки,
Такі гарні намистинки. (роса)*

*Не дід, а сивий,
Не спить, а стелиться. (туман)*

Отже, тому хто швидко і вірно відгадав загадки Осінь подарувала листочки. Тепер їдемо далі.

Наступна наша зупинка «**Перелітні птахи**».

Восени не тільки листочки летять із дерев. Хто ще зібрався в далекий політ, щоб залишити рідні краї? (птахи). Чому вони відлітають?

За допомогою загадок згадаємо, які пташки полетіли в теплі краї. А відгадки знайдіть під листочками, що насипала осінь.

*Птах цей багато мошок поїдає,
За вікном гніздо будує,
Тільки в нас він не зимує. (ластівка)*

Не людина, а живе в хатинці. (шпак)

*Хто це пісеньку таку
Нам співа – ку-ку, ку-ку (зозуля)*

*Пташки ці летять курличуть,
Літечко з собою кличуть. (журавлі)*

*Відлітають за моря у краї далекі,
На будинках гнізда в'ють.*

Звати їх... (лелеки)

І знову самим активним Осінь дарує листочки.

Тепер трішки відпочинемо, фізкультхвилинка:

**Край дороги яблунька стоїть,
На гілочці яблучко висить,
Дуже гілку я потряс –
Ось і яблучко у нас.
Воно гарне та смачне ,
Подивіться: ось яке!**

Їдемо далі , а наша наступна зупинка «Сад-город»

Восени люди збирають врожай, тому осінь називають щедрою.

Розгляньте овочі та фрукти, що є в нашій корзинці, виберіть собі, хто який схоче і складіть про нього загадку.

Можливі варіанти:

Мене варять, труть, пироги печуть (картопля)

Добрий зелений, солоний, сирий, хто такий? (огірок)

Хто голівку свою влітку накриває

І по двадцять хустин на голівці має. (капуста)

Сам червоний, чуб зелений. (буряк)

Як на неї подивився, то сльозами zalився. (цибуля)

Воно, мов золоте, соковите, рум'яне,

Ще й із зернятками в середині. (яблуко)

Молодці, Осені дуже сподобалося, як ви попрацювали, а самим активним вона роздала листочки.

Сідаємо в потяг, їдемо далі, заспіваємо пісню «Урожай».

Остання наша зупинка називається «Художник»

Давайте зробимо подарунки Осені, намалюємо овочі або фрукти, які вам найбільше подобаються. Розфарбовувати будете незвичайно, а за допомогою крапочок. А щоб крапочки вийшли гарні будете малювати гігієнічними паличками. Хай ці крапочки нагадають дощик, який допоміг овочам та фруктам вирости. Всі ваші малюнки подаруємо Осені.

Підсумок заняття. (Відповіді на запитання, підрахунок листочків).

3.4. Сценарій свята для середньої та старшої груп «Новорічний карнавал»

І для малят, і для дорослих, Новий рік – це казкова пора чудес, подарунків, радості. Тож, не дивно, що всі, кого торкається казка, як у пропонованому сценарії, миттєво стають учасниками й співтворцями новорічного дива. Ігри, пісні й таночки, які не складно розучити з дітьми, неодмінно створять святковий настрій усім учасникам дійства.

(Під веселу музику до зали вбігають двоє Зайчиків.)

Зайченятко 1.

Подивись! Нема нікого!

Новий рік вже зовсім скоро!

Де ж це друзі?

Зайченятко 2.

Мабуть до свята готуються, то й запізнюються.

Зайченятко 1.

Ну нічого! Удвох пострибаємо!

Одне одного привітаємо!

Зайченята разом.

З Новим роком! З Новим роком!

(Дарують один одному морквинки, обнімаються.)

Зайченятко 2.

А ходімо глянемо, брате, хто до нас прийшов на свято?

(Підбігають до глядачів.)

Зайченятко 2.

Добрий день! З чудовим святом!

А чому нема маляток?

Зайченята разом.

Всіх запрошуємо на бал, Новорічний карнавал!

(Зайчики плескають у долоні й сідають на стільчики. Під новорічну мелодію й гудок поїзда «паровозіком» до зали входять діти.)

Дитина.

Гляньте всі! Яка ялинка завітала в дитсадок!

В ясних блискітках – сніжинках, що горять поміж гілок!

Будуть ігри, будуть танці, подарунки для дітей!

Діти разом.

Станьмо разом круг ялинки, привітаємо гостей!

(Діти виконують хорівод «Ялинка» муз. і сл. О. Янушкевич)

1. *Жила собі ялиночка у тихому ліску,*

Зозуля на Ялиночці співала нам ку - ку!

І Білочка – пустиночка гойдала гілочки,

Щоранку до Ялиночки зліталися пташки.

Пр. *Ялиночка, Ялиночка у гості знов прийшла!*

Ялиночка. Ялиночка нам радість принесла!

*2. Зустріли ми Ялиночку як гостю дорогу,
І дощиком-метеликом прикрасили усю.
Повісили ліхтарики, дзвіночки чарівні,
Чи добре тобі з нами, Ялиночка, чи ні?*

Дівчинка – Ялинка.

*З'явилася Ялинка у нашому садку.
У вогниках – іскринках, у білому сніжку.
Ялиночко, повір мені, ти – диво новорічне,
В казково – пишному вбранні, така струнка й пишна!
(Діти виконують пісню «Зимонька» муз..і сл..Н.Май.)*

*1. Стукає в вікно гостя чарівна,
Знов до нас прийшла Зимонька – зима!*

Пр. *Ой Зима, Зимонька – зима,
Затанцює, заспіває, Зимонька!
Ой Зима, Зимонька – зима,
Зачарує знову нас, Зимонька!*

*2. Вибігла на двір весела дітвора.
Сипала сніжком Зимонька – зима!*

Дитина.

*Зійшлися лісові звірята, та й стали думати – гадати,
Де краще рік Новий стрічати? А де ж найкраще?
Там, де діти – найцікавіше буде свято!
В садку, де весело малятам!*

Ведмежатко.

*Ой, не буду, ні – ні – ні! Спати в новорічні дні!
Краще буду танцювати та дзвінки пісні співати!*

Зайченятко З.

*А нам все одно! Не боюсь я ні вовка, ні сову!
Справи є у нас, в самий важкий час*

Новорічну казку я не пропущу!
Ой, яка ялинка, іграшками сяє!
Дід Мороз ялинку сам оберігає,
Подарунки у торбинці він для нас всіх має!

Зайченятко 4.

Як зачув, що карнавал, то мерщій сюди примчав!
Хочу й я гостинця мати, буду вірша я читати!
З Новим роком, з Новим Роком! Як зиркну я косим оком!
Бачу, бачу, щось не так, щось чорніє у кушах.
Заховаюсь я мерщій, поки пройде Вовчик злий!

Вовчик.

По лісу голодний блукаю. Можливо, хоч зайця собі відшукаю.
А ще і Сорока ось тут пролітала – новину для Вовка сказала:
Біжи, поспішай, Вовче – брате, і матимеш здобич багату!

(Вовчик виконує пісню «Ой же ж ти Зима» муз..і сл..Н.Білокрил.)

1. У біленькому козушку, через поле, навпростець,

В гості йшла Зима – подружка, з нею братець – Морозець.

Пр. Ой же ж ти Зима, сніжнобілая!

Затанцюй для нас наша милая!

Ой сипни сніжком, тай білесеньким!

Подаруй його нам малесеньким!

3. Без м'якесенького снігу дітям радощів нема.

Ми тебе давно чекали, наша любая Зима!

Вовчик.

Дякую що і мене запросили на бал!
Ой, який у вас казковий і веселий карнавал!
Свято в дитсадок приходить,
Кожному із нас чарівну приносить!

Дитина.

У дива не вірять діти, бо відомо всім давно,
Що чудес ніде не стріти крім казок і крім кіно.
Але раптом так буває, що в найкращий день зими
Диво в гості завітає, і повіримо в нього ми.

Дитина.

Будьмо друзів ми чекати на веселе наше свято.
Будьмо плескати в долоні щоб прийшов наш любий клоун.
Клоун Тік до нас прийде, друга свого приведе!

(Діти плескають в долоні, з'являються два клоуни Тік і Так під веселу музику, танцюючи.)

Тік.

Добрий день! Мене звуть Тік! Ви мене впізнали?
Як добре, що ми пам'ятаємо один одного!

Радий вас бачити, друзів!

(Тік вітається з дітьми за руку)

Так.

Добрий день! Усіх зі святом! Хай дзвенить пісень багато!

Щастя світиться на личках – в Мами, в Тата,

У сестрички, і у братика, в Дідусі, в Тітки, в Дядечка в Бабусі!

Тік.

В друзів наших і в знайомих , в перехожих, невідомих,

І в усіх – усіх дітей!

Клоуни разом.

На землі – в усіх людей!

(Клоуни посилають у зал повітряні поцілунки.)

Так.

Знову ми до вас прийшли, нові жарти принесли!

Тік.

Хіба ти щось ніс? Ти ж йшов із порожніми руками?

Так.

Ти, Тік, бува не захворів? Як жарти можна нести у руках?

Це ж неможливо!

Тік.

Отож, я і кажу, що в тебе були порожні руки! А в мене є що!

Ось що!

*(Тік дістає бубон, грає. Так бігає навколо нього,
намагається забрати бубон.)*

Так.

Тік, припини дзвонити, бубон дай мені і дітям!

Хочеться й мені, й малятам з цим веселим бубном грати!

Тік.

Та невже з бубном можна тільки гратися? Я думав,
ним можна тільки дзвонити!

Так.

Дітлахи, а ви вмієте грати в бубон?

(Гра на музично – шумових інструментах під супровід пісні «Новий Рік»

Н.Май.)

Тік.

Малята, а ви в колі з бубном вмієте гратися?

(Клоуни проводять з дітьми гру «Бубон в колі», після її закінчення діти сідають на стільчики, а клоуни біжать до ялинки і знаходять велику цукерку)

Так.

Я перший побачив цукерку!

Тік.

Ні, я перший!

Так.

Поділимо її! Розпиляємо!

Тік.

Іди, Так, за пилкою!

Так.

Ба, який хитрий! Сам іди! Я як піду – ти одразу її з'їси!

(Клоуни тягають цукерку поки вона розгорнеться, з неї висипаються бантики із загадками.)

Тік.

Оце тобі , моя, твоя!

Так.

Вже цукерка нічия! Вибач, я нічого в тебе не відбиратиму!

Тік.

І ти вибач! Я тепер завжди з тобою ділитимусь! *(Звертає увагу на бантики).* А це що таке? Загадкові бантики якісь!

Так.

Оце так! Загадкові? То позагадуй нам з малятами загадки, я ми їх повідгадуємо!

Тік.

А я не вмію читати.

Так.

То попроси Маму чи Тата!

(Батьки читають на бантиках загадки, потім Клоуни прикрашають ялинку.)

Тік.

(Знаходить листа.) А це що таке? Хто зуміє таке прочитати? Мамо, Мамо прочитайте!

(Мама читає листа від Діда Мороза, в якому розповідається що дуже поспішає на карнавал Дід Мороз. Звучить бій годинника.)

Так.

Ой, мабуть час вже їхати! До побачення, діти!

(Звучить стук коліс та гудок потяга.)

Дитина.

Увага! Увага! Чекає на всіх нас розвага!

В дорозі чекають пригоди, веселі пісні, хороводи!

Покажіть свої таланти танцюристи, музиканти!

Тож часу не гаймо і друзів скликаємо!

Ми чекаємо чудес і стрічаємо «Експрес»!

Дитина.

Як прийшла до нас зима, часу для нудьги нема!

Лижі, сніжки, ковзани полюбляють пустуни,

Люблять хлопчики й дівчатка покататись на санчатах!

(Виконується пісня «Загадай бажання» сл.. і муз..І. Тарнавської.)

1. Загадай бажання в Новий рік

В час, коли сніжиночки летять.

І перлинки - зорі чарівні

В небі ясним мерехтять.

Пр. *Нехай живе ця мрія чарівна,*

Що новорічна мить дарує нам дива!

І мрії всі збуваються в цей час,

Надія і любов не залишають нас!

2. *Загадай бажання в Новий рік,*

В час, коли іскриться зорепад.

Над землею місяць – чарівник

Посміхається до нас.

Дитина.

Що це, що це за діла? Де листочки, де трава?

Всі дерева тут навколо вкриті килимом казковим!

Не збагну ніяк сама – це, мабуть, прийшла Зима!

Дитина.

Ой, Ялинко, зелененька, ти була колись маленька!

А тепер ти ось яка – і висока і струнка!

(Виконується пісня «Завітала Зимонька» сл.. і муз..Н.Май.)

1. *На поле, на лужок сипався сніжок,*

Стежиночкою йшла Зима.

І падав білий пух на вишитий кожух,

Та усміхалася вона!

Пр. *В добрий час, в добрий час завітала ти до нас,*

Завітала ти до нас, наша Зимонька!

2. *Мов в зоряний ріжок тоненький голосок,*

Заграла Зимонька – Зима.

І сипався сніжок на поле, на лужок,

І усміхалася вона!

Вовчик.

А зараз, люба дітворо, погратися нам всім пора!

(Проводяться музично – рухливі ігри « Ключки – шайби», «Співуча кулька»).

Сніжинка 1.

Ми сніжинки тонесенькі,
Всі стежинки замітаємо,
Всіх вас гаряче вітаємо!

Сніжинка 2.

Я Сніжинка маленька, народилася в сніжку.
Вишивала мені ненька зіроньки на кожушку.

**(Виконується танок «Сніжинки» під музику «Падають сніжинки»
Н.Єрмолаєва).**

Дитина.

Ось яка ялиночка в залі тут у нас,
Ми таку ялиночку бачимо в перший раз!
(Дзвенить гудок поїзда.)

Вовчик.

Шановні пасажери! Кінцева зупинка!
Чуєте?(Звучать передзвони). Десь дзвенять передзвони
новорічних дзвіночків!

(До залу заходить Снігурка.)

Снігурка.

Я зі світом всіх вітаю, зичу щастя і бажаю
Щоб збулися ваші мрії, світлі радісні події!
Щоб найкраще все збулося і щоб
Добре всім жилося!
Що це за рипіння чути? Хто б це міг бути?
**(До залу заходить Дід Мороз співаючи пісню « Деда Мороза»сл.. и
муз.В.Ильиной.)**

*1.По дремучим по лесам
Я спешил на праздник к вам.*

*Ехал месяц на санях,
Чтоб побывать у вас в гостях.*

Припев:

*Вижу, вижу, собрались
И меня вы заждались.
Но сперва хочу, чтоб вы показали,
Как меня вы дружно ждали!*

*Как?
Не слышу!
Еще громче!
Хорошо!*

*2.Сквозь бураны и ветра
Мчался голову сломя,
Так боялся опоздать
И у вас не побывать!*

Припев:

*Что в мешке моем большим,
Вы узнаете потом!
Но сперва хочу, чтоб вы показали,
Как меня вы дружно ждали!
Как?
Не слышу!
Еще громче!
Хорошо!*

Дід Мороз.

Здрастуйте, малята! Добрий день, Мами і Тата!

Здрастуй, Снігуронька! Як у вас гарно, які ж красиві малята,
Мама і Тата! З новим Роком вас вітаю, щастя, радості бажаю!
Ох і жарко мені стало! Треба перепочити, під ялиночкою посидіти.

Снігурка.

Дідусю Морозе, всі знають, ти – чарівник. А можеш виконати будь -
яке бажання малят?

Дід мороз.

Так, так.

Снігурка.

А про що ти сам мрієш? Чи збуваються твої мрії?

Дід Мороз.

Вони збуваються один раз на рік, в особливий день, бо найбільше я
бажаю зустрітися з малятами, потішити їх, повеселити, подарувати
всім подарунки!

Снігурка.

Дідусю, мені здається, я знаю про який день ти нам кажеш! Малята, а
ви здогадалися?

Діти.

У день Нового Року!

(Звучать куранти.)

Дитина.

Так, дійсно вже годинник нам пробив дванадцять раз,
Рік Новий, Рік Новий, Рік Новий іде до нас!

Новий рік (дитина).

Довго – довго до вас йшов, і нарешті вже прийшов!
Хай щастить в Новому Році кожен день і кожен часу!
Всі ставайте до ялинки! Закружляйте мов пушинки!
Під мелодію сніжку, потанцюйте круг ялинки,
У веселому танку!

(Виконується пісня – хоровод «Метелиця – хурделиця» сл.. і муз. Н.Май)

1.Метелиця – хурделиця наш замела садок,

Як біла ковдра стелеться під соснами сніжок.

Пр. Морозні візеруночки прикрасили усе,

Чекаєм подаруночки, їх Дід Мороз несе!

2.Стрибають прудко білочки на соснах угорі,

Розсілися на гілочках поважні снігурі.

3.Зайчата стали білими, ну зовсім, наче сніг!

Щоб ліси не зуміли вже відшукувати їх.

Дід Мороз.

Діти, а я маю посох незвичайний! Зайченятка, підійдіть до мене та допоможіть знайти на ялинці чарівний ключик. *(Підбігають діти і обдивляються ялинку. Знаходять ключик, Дід Мороз посохом дістає ключика.)*

Дід Мороз.

Цей ключик чарівний відкриває мою скриню з подарунками. Але, спочатку треба здійснити чаклунство! Хто мені, старому, в цьому допоможе? *(Дід Мороз викликає кількох дітей. Одній дитині дає посох іншим – велике полотно. Діти накривають полотном пеньок, на якому відпочивав Дід Мороз.)*

Дід Мороз.

(Звертається до дитини.) А тепер торкнись посохом пенька. Та скажи такі слова « Чари, чари, чарівні, подаруночки смачні!»

(Під полотном у пеньку з'являються подарунки, Дід Мороз під новорічну Мелодію роздає подарунки дітям.)

Дід Мороз.

Любі діти, милі діти, виростаєте, наче квіти!

Білочубі, чорноброві, підростаєте ви здорові!

Снігурка.

І на радість всій родині, і на славу Україні,

Процвітає хай ваш рід, щастя всім на цілий рік!

(Всі учасники дійства довільно танцюють круг ялиночки під новорічну сучасну музику.)

3.5.Інтегроване заняття в старшій групі «На ярмарку» (ознайомлення з соціумом, розвиток мовлення, музика, художня література)

Програмовий зміст. Поглибити знання дітей про предмети українського національного глиняного посуду: тарілку, мисочку, глечик, макітру. Розвивати у дітей чутливість до гармонії кольору, виразності лінії та форми виробів з кераміки. Виховувати інтерес до національної спадщини.

Матеріал. Ілюстрації або іграшкові персонажі до казок «Лисичка і журавель», «Півник і двоє мишенят», посуд: тарілочка, глечик, макітра, вишивані серветки.

Спільна діяльність. Діти, сьогодні ми підемо на ярмарок. Скажіть, будь ласка, що люди роблять на ярмарку? (Продають і купують різні речі). Правильно, на ярмарку продаються і купуються різні речі. А сьогодні різні казкові герої на казковому ярмарку будуть показувати і продавати український глиняний посуд. Щоб купити цей посуд, ви повинні відгадати, з якої казки ці герої, і щось про них розказати чи пісню заспівати. Діти, ви хочете відвідати казковий ярмарок? Тоді рушаймо, А щоб нам було веселіше, заспіваймо українську народну пісню «Як пішли ми на базар».

Як пішли ми на базар

Ложки купувати,

Ложки мої, ложки

Ходять коло хати.

Як пішли ми на базар

Миски купувати,

Миски, мої миски,

Ходять коло хати.

— Ось ми і на ярмарку. (На столі стоять іграшкові персонажі до казок; на вишитих серветках стоїть посуд). Ось наші казкові герої, вони хочуть показати нам різний посуд. Про одного казкового героя я вам загадаю загадку, послухайте.

Довгі ноги, довгий ніс,

По болоту ходить скрізь.

- Так, це журавлик. [Вихователь показує дітям журавля]. Ви впізнали його? З якої він казки? Молодці! Казка називається «Лисичка і журавель». Діти, з чого пригощав журавлик лисичку в казці? (З глечика}. Що стоїть перед журавликом на вишитій серветці? Так, глечик. Роздивіться, яка форма глечика. Дивіться, діти, у глечика вузька шийка, він досить високий. Глечик розписаний квітами, крапочками, лініями. Вам подобається цей глечик? З чого зроблений глечик? Так, з глини. У кого вдома чи в бабусі є такий глечик? Що бабуся тримає в глечикі? Діти, ви хочете, щоб журавлик подарував нам цей глечик? Тоді треба розказати віршик про журавлика. Хто розкаже?

Облітав журавель

Облітав Журавель

Сто морів і сто земель.

Облітав, обходив —

Крила й йоги натрудив.

Мій спитали Журавля:

«Де найкраща є земля?»

Журавель відповідає:

«Краще рідної— немає!» (П.Воронько)

— Молодець, дуже гарний віршик. Тепер журавлик нам подарує глечик. Діти, подякуємо журавликові. Діти, а хто це поряд із журавликом? Так, лисичка. Що лисичка продає? Що перед нею стоїть на вишитій серветці? Так, тарілочка. Якої форми тарілочка? (Круглої). З чого вона зроблена? (З глини).

Так, діти, ця тарілочка, так як і глечик, зроблена з глини. Колись давно люди ліпили посуд руками з глини і випалювали на вогні, щоб він був твердий. Подивіться, діти, як гарно розписана ця тарілочка. Що на ній намальовано? Як ви думаєте, чи розіб'ється ця тарілка, якщо впаде на підлогу? Так, розіб'ється. З цим посудом треба поводитися обережно. Кого лисичка пригощала з тарілочки? Так, журавлика. А ви хочете мати в групі таку тарілочку? Тоді давайте заспіваємо веселу пісню про лисичку.

(Діти співають пісню «Я Лисичка, я сестричка»)

— Молодці, діти. Тепер лисичка дарує нам тарілочку. Ми вже маємо глиняний глечик і глиняну розписану тарілочку, щоб прикрасити нашу групу. Подивіться, діти: хто ще прийшов на ярмарок? Хто це? Так, півник і мишенята. З якої вони казки? («Півник і двоє мишенят»). Діти, що робили мишенята в цій казці? (Танцювали і співали). А що робив півник? (Працював, пік пиріжки). А щоб пиріжки були довго теплі та свіжі, півник склав їх в макітру. Ось це, діти, макітра (показати на макітру). З чого вона зроблена? Так, теж з глини. Якої вона форми? Так, круглої. Бачите, макітра теж розписана, як і інший глиняний посуд. Що ж, діти, щоб півник подарував нам макітру, згадайте віршики про персонажів цієї казки.

Стоїть півень на току

У червонім чобітку.

Будем півника просити:

Ходи жито молотити.

Загадка про мишку:

Тваринка маленька,

Шубка сіренька,

Хвостик довгенький,

Оченьта чорненькі,

Зубки гостренькі.

— Молодці, діти, ви і цих персонажів впізнали, і про них розказали, отже, півник дарує нам макітру. Дякуємо за подарунки вам казковим героям. А зараз ми

ще пограємось. Я буду розказувати знайомі вам віршики, зупинюся, а ви будете продовжувати розказувати вірш.

Киця Мура, Де ти була?

У бабусі.

Що робила? (Зупинитися)

Діти. Миски мила.

Іди, іди, дощичку,

Зварю тобі борщику (Зупинитися)

Діти. В глиняному горщику.

— Молодці, діти. Скажіть мені ще раз, чим ми прикрасимо нашу групу? Який посуд поставимо на нашу полицку? Так, ми поставимо тарілочку, глечик та макітру. З чого зроблений цей посуд? Так, з глини. Чи сподобалася вам зустріч з казковими персонажами? Наступного разу ми зустрінемося з іншими казками.

3.6. Сторінками журналу «Моя Батьківщина - ненька Україна» (Інтегроване заняття з мовленнєвого спілкування, ознайомлення з соціумом, музичного розвитку, художньої літератури по матеріалам Сальнікової І. М.)

Програмовий зміст: Розширювати і закріплювати знання дітей про свою Батьківщину - Україну. Закріпити знання про красу і силу рідної мови, про звук, склад, речення. Сприяти засвоєнню основних символів держави (прапор, гімн, герб), оберегів (сорочка, рушник, віночок). Розвивати уяву, мислення, образну пам'ять, формувати почуття любові до рідного краю, до художнього слова, до музики, гордість за Україну – неньку, шану рідній мові.

Попередня робота: Вивчення віршів про Україну, рідну мову, розучування пісень («Рушник», «Ми вінок для Оленки сплетемо», «Мій рідний край»), читання приспівок, укр. нар. Казок, розучування пісень.

Матеріали: Карта України, рушники, сорочки, віночки, глиняний посуд, іграшки, геометричні фігури, дерево, стрічки.

Хід заняття

Діти, сьогодні до нас прийшли гості, давайте ми їх привітаємо!

А гостям ми пропонуємо разом із нами перегорнути сторінку за сторінкою усного журналу: «Моя Батьківщина - ненька Україна»

Перша сторінка журналу.

Ми сьогодні говоритимемо про Україну і нашу рідну українську мову.

А зараз погляньте, будь ласка, на карту України. Велика і неозора наша Батьківщина. Центром, душею її є столиця - Київ (Діти). Україна - скільки глибини у цьому співучому слові. Україна - золота і чарівна сторона. Україна - гори, ріки, рівнини, міста і села, безмежні ліси і степи.

Кожна людина завжди з великою любов'ю згадує про свою Батьківщину.

Діти, а що ми називаємо Батьківщиною?

(відповіді дітей).

Так, молодці! Ось, саме про це і заспіваємо пісню «Рідний край».

Коли співаєш цю пісню, то уявляєш собі, неозорі простори рідної землі, відчуваєш гордість за нашу рідну Україну.

До речі, діти, якими словами можна сказати про Україну? (Велика, неозора, вільна, багата, щаслива, незалежна, дорога, найкраща). А з чим, або з ким, можна порівняти Україну (з сонцем, з мамою).

Україна оспівана у піснях, віршах, як у цьому, що розкажуть нам діти.

Друга сторінка журналу.

Зараз я запрошую вас поринути у світ нашої мови української. Ми намагатимемося показати багатство, красу та мелодійність нашої мови.

Величезна, щедра і прекрасна мова!

Прозора і чиста, як гірська вода.

Це України мова барвінкова

Така багата і вічно молода

Наша мова калинова.

І ласкава, і медова,
І багата, і не бідна.
От що мова наша рідна!

Вона, як ніжна пісня колискова.
Заходить в серце й душу з ранніх літ.
Ця мова, наче пташка світанкова,
Що гордо лине в свій стрімкий політ,

О мово, ти, як дивна сопілка,
То звеселяєш, то хвилюєш нас.
Тобі вклонялись Леся Українка.
І благословенний батько наш Тарас.

Від інших мов вона не гірша,
Для українців - наймиліша,
Пісенна, ніжна і дзвінка.
Мова Шевченка і Франка.

Діти, ви звернули увагу скільки гарних слів сказано про нашу українську мову, скільки душевного тепла у цих рядках? Які слова підбирали поети говорячи про українську мову? (відповіді дітей).

Третя сторінка журналу.

Зараз пропоную відкрити сторінку гри, але спочатку, діти, скажіть, будь ласка, із чого складається наша мова? (із речень). А речення? (із слів).

Ну, щоб здавалося слова?

Слова та голос - більш нічого.

А серце б'ється, ожива,

Як їх почує.

А слова із чого складаються? (із звуків).

А тепер, діти, я вам пропоную гру із звуками **«Підбери назву іграшки»**.

Ходить звук рядами
Дружити хоче з вами
Кого за руку візьме,
Нехай той слово на цей звук назве.

Дидактична гра «Назви слово за заданим звуком».

Четверта сторінка журналу.

Молодці! Пропоную відкрити ще одну сторінку нашого журналу
«Обереги і символи».

Діти, давайте згадаємо з вами які ми знаємо символи держави? (прапор, герб, гімн), а символи українців (мамина пісня, батьківська хата, бабусина вишиванка, рушник, калина, криниця).

Обереги - це речі, що давались людині, щоб оберігали її в дорозі, у побуті. Така річ оберігала від напасті, від дурного погляду.

Які бувають Обереги? (кушаки, сорочки, пояси).

Сьогодні ми поведемо мову про деякі із них.

Український вінок символізує молодість і кохання. Вінки плели з різних квітів наші бабусі. Будь-яка квітка у ньому щось означає: віра, надія, любов, здоров'я. До віночка в'яжуть кольорові стрічки. Коричнева - земля, жовта - ясне сонечко, світло-зелена і темно-зелена - жива природа, юність, синя і голуба - небо і вода, жовтогаряча - хліб, фіолетова - людський розум, малинова - щедрість, рожева - багатство, біла - чистота душі.

А зараз за допомогою пісні і таночку ми сплетемо свій віночок.

Хоровод-таночок «Ми вінок для Оленки сплетемо».

Кожна квітка України
Ще і лікарська рослина.
Усі разом - оберіг.
Щоб ніхто лихий не зміг
Наробити лиха злого,

Щоб не мав для цього змоги.

Отакий він цей віночок.

В України, в її дочок.

Український рушник - символ щасливого життя. І тому матері дарують своїм дітям, коли вони йдуть в дорогу власного життя. В Україні не було жодної хати, яка б не прикрашалась рушниками. Тому і казали в народі: «Хата без рушників, що родина без дітей». Рушник називали обличчям оселі. Про нього складали багато віршів та пісень.

Виконання «Пісні про рушник».

П'ята сторінка журналу.

Українська мова дуже багата народними приказками, прислів'ями, піснями, які належать до перлин української культури. Ці надбання українського народу навчали людей мудрості. І зараз за допомогою ваших знань цих елементів фольклору ми з вами спробуємо оживити засохле деревце. Щоб кожне прислів'я, згадане вами, було для нього живильною силою. Допоможемо деревцеві? (діти промовляють прислів'я, вихователь прив'язує кольорові стрічки).

Шоста сторінка журналу.

Наступна сторінка нашого журналу називається «Мовленнєве джерельце». Для цього ми з вами побудуємо чарівний місточок, під яким потече незвичний струмочок, струмочок комплементів. Для цього дівчата та хлопчики з окремих капелюшків візьмуть собі частину геометричної фігури, за допомогою якої знайдуть собі пару. А хлопчики за цей час придумують компліменти своїм дівчаткам.

Сьома сторінка журналу.

Пропонуємо сторінку «Україна жартує».

Скільки гарних слів, сказано нами про нашу українську мову. Що вона і співуча, і мелодійна, чарівна, барвінкова, калинова... А ще, як чудово вона відтворює настрій людини. Зараз діти прочитають декілька жартівливих віршиків, які, ми сподіваємось, піднімуть настрій і нам, і нашим гостям.

«Додумався»

Покарав малого тато, -

Той стоїть в кутку кімнати.
Плаче хлопчик і рида.
Дума хлопчик: - Не біда!
От як виросту, - кімнати
Буду круглі будувати.
Буде хата в нас така –
В ній ні одного кутка.

«Чому Тимко подряпаний?»

Чому це ти подряпаний? –
Юрко Тимка пита,
Тимко йому відказує:
Та я ж купав кота!
А я от не подряпаний,
Хоч теж купав свого...
Еге, ти ж не викручував
І не сушив його.

«Про Альошу і калошу»

Бабуся шукає:
А де ж це калоша? –
Калошу, мов човник,
Пускає Альоша.
Альоша гукає:
«Бабусю, весна!
Віддайте і другу –
Навіщо вам одна?»

Восьма сторінка журналу.

В народі кажуть: «Українська хата - хлібом багата». І ми, звичайно, підтримаємо традицію наших предків вітати та пригощати своїх гостей .

Пригощання пампушками.

Висновки

Інтегроване заняття – це заняття, яке не залишає байдужою жодної дитини. Адже відомо, діти сприймають навколишні явища по-різному. Хтось через образотворче мистецтво зором, хтось слухає через музику, на іншого магічно діє поетичне слово, для інших – мелодія красномовної прози. Для кожного щось домінує в такому занятті. Те, що ближче йому, рідніше.

Такі заняття творяться не один день. Щоб закладені в них ідеї прийшли до маленьких сердець, спершу все повинно пройти через серце вихователя. Тоді тільки воно буде жити в дітях, жити думку і почуття.

Інтегровані заняття – це чудова можливість дати дітям знання, яких у програмі, проте вони вимагають виконання державного стандарту, інтегровані заняття дають можливість дати дітям знання на комплексі, сформувати в дітей віком цілісну картину світу, застосовувати різноманітні прийоми роботи з дітьми.

Отже, через специфіку інтегрованих занять, що об'єднує як різновиди діяльності, а й види художньої творчості відбувається розвиток творчої особистості дошкільника.

Додатки

Додаток 1. Таблиця №1. Інтегрування навчального матеріалу

№ п/п	Розділ	Інтегрування
1.	Навчання грамоти	Ознайомлення з навиками музики, малювання
2.	Мовленнєве спілкування	Художня література Малювання Ознайомлення з навколишнім світом Музика Народознавство
3.	Математика	Ознайомлення з навколишнім світом, Трудове навчання, Малювання, фізичне виховання
4.	Музика	Художня література Малювання, ознайомлення з навколишнім світом, фізичне виховання
5.	Художня література	Мовленнєве спілкування, малювання, природознавство, музика, народознавство, етика
6.	Малювання	Музика, розвиток мовлення, художня література

Список використаних джерел

1. <http://doslyd>.
2. Волков Б. С. Дошкольная психология: Психологическое развитие от рождения до школы: учебное пособие для вузов / Б. С. Волков, Н. В. Волкова. - Изд. 5-е, перераб. и доп. - М.: Академический Проект, 2007. - 287 с.
3. Дмитриева В. Г. Академия раннего развития. Развитие творческих способностей, или Прикоснемся к Прекрасному. - М.: АСТ; СПб.: Сова, 2006. - 66, [6] с.: ил. (Маленькие гении).
4. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: Наук.-метод. посіб. /Наук. ред. О. Л. Кононко. - К.: Ред. Журн. «Дошкільне виховання», 2003. - 243 с.
5. Масару Ибука После трех уже поздно. - М.: Олта, 2003. - 64 с.
6. Николаева Е. Н. Психология детского творчества. - СПб.: Речь, 2006. - 220 с.
7. Суржанська В. А. Розвиваємо творчі здібності. - Х.: Основа, 2007. - 112 с. (Дошкільний навчальний заклад «Розвивайка»).

8. pedagogy.ru